

К О Л Л Е К Ц И Я

Книгите на моето детство

Астрид Линдгрен

Мици мой Мици

camno

АСТРИД ЛИНДГРЕН МИЛИ МОЙ МИО

Превод: Антоанета Приматарова-Милчева

chitanka.info

ТОЙ НЕ СПИРА НИ ДЕНЕМ, НИ НОЩЕМ

Някои от вас да е слушал радио на петнайсети октомври миналата година? Някой от вас да е чул съобщението за изчезналото момче? Съобщението гласеше:

„Стокхолмската полиция издирва деветгодишния Бу Вилхелм Улсон, който от онзи ден, около шест часа вечерта, не се е прибирал у дома си на улица «Упландска» № 13. Бу Вилхелм Улсон е русокос и синеок и в деня на изчезването е бил облечен с къси кафяви панталони, сив плетен пуловер и малко червено кепе. Сведения за изчезналото момче се приемат от всички полицейски участъци.“

Да, тъй гласеше съобщението. Но за Бу Вилхелм Улсон не се получиха никакви сведения. Той просто изчезна. Тъй и не се разбра какво е станало. И до ден-днешен никой нищо не знае за него. Като изключим мен. Защото аз съм Бу Вилхелм Улсон.

Ех, да можех да разкажа цялата история поне на Бенка. Бенка беше мой другар в игрите. И той живее на улица „Упландска“. Казва се всъщност Бенгт, но всички му викат Бенка. Мен, разбира се, също не ме наричат Бу Вилхелм Улсон. Викат ми просто Босе.

Искам да кажа, викаха ми просто Босе. Сега, нали изчезнах, не могат да ме наричат никак. Бу Вилхелм ми викаха само леля Едла и чичо Сикстен. Всъщност чичо Сикстен не ме наричаше никак. Той просто никога не се обръщаше към мен.

Живеех при леля Едла и чичо Сикстен, защото те ме бяха осиновили. Взели ме у дома си, когато съм бил на една година. Преди това съм бил в сиропиталище. От там ме взела леля Едла. Тя искала момиче, но нямало момиченца. Така се спряла на мен. Макар че двамата с чичо Сикстен не обичат момчета. Във всеки случай не когато

са осем — деветгодишни. На двамата им се струваше, че в къщата се вдига премного врява, че навличам премного кал, когато се връщам след игра в Тегнерската градина, че разхвърлям дрехите си по цялата къща, че приказвам и се смея прекалено високо. Денят, в който бях прекрачил дома им, бе за леля Едла черен ден в живота ѝ и тя не пропускаше случай да ми го повтаря.

Чичо Сикстен си мълчеше. Не, понякога ми подвикваше:

— Ей, ти там, я се махай, че да не те гледам поне.

Повечето време прекарвах у Бенка. Татко му разговаряше с него на дълго и на широко, помагаше му да сглобява модели на самолетчета, отбелязваше на кухненската врата колко е пораснал и куп други такива неща вършеше. Бенка можеше да се смее, да говори и да разхвърля дрехите си колкото си иска. Татко му и така го обичаше. И всички малчугани бяха добре дошли да си поиграят в дома им. А аз никого не можех да заведа у дома, защото леля Едла казваше, че вкъщи деца не иска. Чичо Сикстен само ѝ пригласяше: „Стига ни и нашият нехранимайко!“.

Вечер, като си легнех, понякога си мечтаех, как таткото на Бенка става и мой татко. Мислех си освен това, кой ли е истинският ми баща и защо вместо да ме дават в сиропиталище или на леля Едла и чичо Сикстен не са ме оставили при него и при истинската ми майка. Леля Едла казваше, че мама умряла при раждането ми. За татко ми пък изобщо нищо не се знаело. „Не е трудно да се досети човек какъв негодник ще да е бил“ — заключаваше тя. Мразех леля Едла, задето говори така за баща ми. Може би беше вярно, че мама е умряла при раждането ми. Но едно си знаех: баща ми не е бил негодник. В леглото понякога си поплаквах за него.

Мило се държеше с мен една продавачка — леля Лундин. От време на време тя ми даваше бонбони и плодове. Като си спомня сега за леля Лундин, питам се коя ли е тя всъщност. Защото всичко започна при нея — онзи октомврийски ден миналата година.

Този ден леля Едла няколко пъти ми припомня, че денят, в който съм влязъл в къщата ѝ, е черен ден за нея. Някъде към шест вечерта тя ме прати да изтичам до хлебарницата на улица „Дротнинг“, за да купя пакет от любимите ѝ сухари. Нахлупих червеното кепе и припнах.

Пътьом минах през магазинчето на леля Лундин. Тя стоеше на прага, хвана ме за брадичката и странно втренчена, дълго-дълго ме

гледа. Сетне каза:

— Искаш ли една ябълка?

— О, благодаря — казах аз. А тя ми подаде красива червена ябълка, която изглеждаше много вкусна. И пак подхвана: — А мога ли да те помоля да пуснеш една картичка в пощенската кутия?

— Разбира се — отвърнах аз.

Леля Лундин драсна няколко реда върху една картичка и ми я подаде:

— Довиждане, Бу Вилхелм Улсон — каза. — Довиждане, довиждане, Бу Вилхелм Улсон.

Странно ми се стори това. Друг път ме наричаше просто Босе.

Припнах към пощенската кутия, която се намираше през една пресечка. Тъкмо се канех да пусна картичката, когато забелязах, че тя искри и грее досущ като огнена. Да, редовете на леля Лундин искряха като изписани с огнено писмо. Не се сдържах и ги прочетох. А ето какво пишеше на картичката:

„До краля
на Земята накрай света

Този, когото търсиш толкова отдавна, е на път. Той не спира ни денем, ни нощем и в ръката си носи знак — истинска златна ябълка.“

Нищо не разбрах. Но по тялото ми премина странна тръпка и аз побързах да пусна картичката в пощенската кутия.

Кой ли беше този, дето пътувал, без да спира ни денем, ни нощем? Дето държал в ръката си златна ябълка?

И изведнъж погледът ми падна върху ябълката, която ми подари леля Лундин. А ябълката беше златна. Разбирате ли, *тя беше златна*. Държах в ръката си истинска златна ябълка!

За малко да се разплача. Само за малко, не наистина. Почувствах се толкова самотен. Отидох в Тегнерската градина и седнах на една пейка. Наоколо нямаше жива душа. Всички се бяха прибрали по домовете си за вечеря. В градинката беше сумрачно, ръмеше. А всички къщи наоколо светеха. Видях, че прозорците на Бенка също светеха. Седеше си той у дома и вечеряше грах и палачинки заедно с татко си и майка си. И си представих как във всички къщи, в които свети, седят деца, заедно с татковците и майките си. Единствено аз седях навън сред мрака. Сам. Сам с една златна ябълка, която не знаех какво да правя.

Трябваше да помисля и като начало я оставих внимателно на пейката. Наблизо имаше уличен фенер, който осветяваше мен и ябълката. Но той озаряваше и още нещо, което лежеше на земята — обикновена бирена бутилка. Празна, разбира се. Някой беше запушил гърлото ѝ. Навярно някое от дечурлигата, които играят всеки предобед в градината. Вдигнах бутилката и разгледах етикета: „Акционерно дружество Стокхолмски пивоварни, средно силна бира“ пишеше на него. И изведнъж, както чета етикета, що да видя — нещо мърда вътре в бутилката.

В „Хиляда и една нощ“ — бях я взел веднъж от библиотеката — се разказва за дух, който бил затворен в шише. Но това е било нейде в Арабия, преди хилядолетия, и то не в някакво си бирено шише. В бирените бутилки на Стокхолмските пивоварни едва ли попадат често духове. Но в тази бутилка, тъй или иначе, имаше дух. Честна дума — в бутилката имаше дух. Но си личеше, че иска да излезе. Сочеше клечките, с които беше запушено гърлото, и ме гледаше тъй умоляващо. Нали не бях имал вземане-даване с духове, хвана ме малко страх да отпуша току-така бутилката. Ала накрая все пак събрах кураж

— духът излетя от шишето като тапа и расна ли, расна, докато стана по-висок и от къщите около Тегнерската градина. Такива са те духовете — свият ли се, стават едни малки-малки, чак в шише се побират, а в следващия миг се раздуват и стават колкото къща.

Просто нямам думи колко се изплаших. Целият се разтреперах. А духът изведнъж ме заговори. И то с такъв един гърмящ глас, че веднага си помислих какво ли ще е да го чуят леля Едла и чичо Сикстен, дете както и да говориш, все прекалено високо им се струва.

— Дете — рече духът, — ти ме спаси от моя затвор. Как да ти се отплатя?

Но аз не пожелах никаква отплата за това, че съм извадил някакви си клечки. Духът ми обясни, че пристигнал в Стокхолм предната вечер и легнал да преспи в това шише. Защото за един дух немалко по-добро място за нощуване от празна бутилка. Но докато спял някой запушил шишето. И кой знае дали без мен не би останал вътре още стотици години, докато изгният клечките.

— А това никак не би се понравило на моя повелител, краля — измърмори духът по-скоро на самия себе си.

Престраших се и го попитах:

— Откъде идеш?

Настъпи миг на пълно мълчание, но сетне духът рече:

— Ида от Земята накрай света.

Изрече името тъй високо, че то сякаш запя и зазвънтя в главата ми, а в гласа му имаше нещо, което ме накара да закопнея по тази земя. Почувствах, че не се ли озова там, за мен живот няма да има. Затова вдигнах ръце към духа и се примолих.

— Отведи ме със себе си! О, отведи ме в Земята накрай света! Там ме очакват.

Духът заклати глава. Но щом поднесох златната ябълка към лицето му, нададе вик:

— Та ти държиш ябълката-знак! Теб, теб съм дошъл да отведа. Тебе кралят търси вече толкова време!

Духът се наведе, прегърна ме и когато полетяхме във въздуха, всичко наоколо ни запя и зазвънтя. Далеч долу под нас остана Тегнерската градина, мрачната градина и всички къщи с осветени прозорци и деца, седнали да вечерят заедно с татковците и майките си. Докато аз, Бу Вилхелм Улсон, се реех из звездното небе.

Носехме се високо над облаците, летяхме по-бързо от светкавица и с по-голям трясък от гръмотевица. Край нас свистяха звезди, луни, слънца. Всичко наоколо бе ту черно като нощ, ту ослепително светло и бяло, тъй че трябваше да мижа.

— Той не спира ни денем, ни нощем — нашепнах си аз. Нали тъй пишеше в картичката.

Духът протегна ръка и посочи нещо в далечината, нещо зеленикаво, което се къпеше сред бистри лазурни води и щедро слънце.

— Ето Земята накрай света — поясни той.

Заспускахме се към зеленината под нас.

Тя се оказа остров, плуващ сред морето. А из въздуха се носеха уханието на хиляди рози и лилии и странни звуци, по-прелестни от която и да е музика на света.

Досами морския бряг се издигаше голям бял замък и духът ме свали на земята точно до него.

Насреща ни се зададе мъж. Това бе моят баща, кралят. Познах го, още щом го видях. Изведнъж разбрах, че това е моят баща. Той разпери ръце и аз се хвърлих в обятията му. А той дълго ме притиска до себе си. В този миг нищо не си казахме. Аз просто висях, вкопчен на шията му.

О, как ми се искаше леля Едла да види отнякъде моя баща, краля, да види колко е красив и как дрехите му блестят от злато и диаманти! В лице той приличаше на таткото на Бенка, но беше още по-красив. Колко жалко, че леля Едла не можеше да го види. Да се убеди, че баща ми не е никакъв негодник.

Но за мама леля Едла излезе права — тя умряла при раждането ми. Само че на онези глупаци от сиропиталището изобщо не им дошло на ума да известят моя баща, краля, къде се намирам. И той трябвало да ме търси цели девет години. Толкова съм щастлив, че най-сетне се намерихме.

Вече от доста време живея тук. И от сутрин до вечер нито за миг не скучая. А всяка вечер моят баща, кралят, идва в стаята ми и заедно строим модели на самолетчета и разговаряме.

Тук, в Земята накрай света, ни е много добре и непрекъснато раста. Моят баща, кралят, отбелязва всеки месец на кухненската врата колко съм пораснал.

— Мили мой Мио, я виж колко си пораснал пак — казва той, когато ме мери.

„Мили мой Мио“, тъй ме нарича той и в тези негови думи има толкова много нежност и топлина. Какво излезе — че изобщо не се казвам Босе!

— Цели девет години те търсих — казва моят баща, кралят. — Бодърствах нощем и си мислех: „Мили мой Мио!“. Аз ли няма да знам как се казваш?

Та такива ми ти работи. Босе е било едно недоразумение, както и всичко останало, докато живеех на „Упландска“. Чак сега всичко се оправя.

Така да обичам моя баща, краля, а и той страшно ме обича!

Ех, да можеше Бенка да научи всичко това! Защо пък да не му пиша и да не пъкна листчето в бутилка. Ще я запуша с тапа и ще я хвърля в синьото море, което мие бреговете на Земята накрай света. И докато Бенка прекарва лятото заедно с татко си и майка си във вилата им на остров Ваксхолм, току-виж бутилката доплавала до брега, тъкмо когато той е във водата. Чудесно би било. Защото много бих се радвал, ако Бенка научи всички странни неща, които ми се случиха. А той вече би могъл да позвъни в полицейския участък и да предаде, че Бу Вилхелм Улсон, който всъщност се казва Мио, е на сигурно място, в Земята накрай света, и му е добре, много добре при неговия баща, краля.

В РОЗОВАТА ГРАДИНА

От друга страна, не знам какво точно да пиша на Бенка. Едва ли някой е преживявал нещо подобно на това, което се случи на мен. А и аз не знам как да го разкажа тъй, че Бенка наистина да ме разбере. Умувал съм с каква ли дума бих могъл да се изразя, но такава дума няма. Дали да не му пиша: „Случи ми се нещо повече от нечувано“. Но от това Бенка пак няма да разбере какво е да живееш в Земята накрай света. Пък и би трябвало да му изпратя поне десетина шишета, ако искам да му разкажа всичко за моя баща, краля, за Розовата градина, за Юм-Юм, за красивия бял Мирамис и за жестокия рицар Като от Земята Отвъд. Не, никога не бих могъл да му разкажа всичко, което ми се случи.

В Розовата градина моят баща, кралят, ме заведе още първия ден. Отидохме там привечер, вятърът шумолеше в дърветата. Докато вървахме към Розовата градина, чух онази странна музика — сякаш звънтяха хиляди стъклени камбанки. Уж тихичко, а тъй завладяващо, сърцето ти да се разиграе, щом ги чуеш.

— Чуваш ли сребърните ми тополи? — каза моят баща, кралят.

Вървахме, хванати за ръка. Леля Едла и чичо Сикстен никога не ме водеха така, никой преди това не го бе правил. Затова толкова ми хареса да вървя за ръка с моя баща, краля, нищо, че всъщност не подобаваше на годините ми.

Розовата градина беше заобиколена от висок зид. Моят баща, кралят, отвори една малка порта и се озовахме вътре.

Веднъж преди доста време бях заедно с Бенка на вилата на родителите му на остров Ваксхолм — седяхме двамата на една скала и ловяхме риба по залез-слънце. Случи се тъкмо по времето, когато цъфтяха шипките, а точно зад нашата скала имаше страшно много шипкови храсти. Далеч нейде от отвъдната страна на залива току се обади кукувица. И аз си помислих, че на този свят едва ли има по-голяма красота.

Само че тогава още не бях виждал градината на моя баща, краля. Не бях виждал неговите рози, всичките тези рози, от красиви, по-красиви, същински цветни водопади, нито пък неговите бели лилии, залюлявани от време на време от вятъра. Не бях виждал и неговите тополи с листа от чисто сребро, издигащи се тъй високо в небесата, че вечер, когато се спуснеше нощта, във върховете им припламваха звезди. Не бях виждал белите му птици, които прелитаха сред розите в градината, не бях чувал нищо, което да може да се оприличи на тяхната песен или на музиката от листата на сребърните тополи. Едва ли някой някога е чувал или виждал такава красота, каквато чух и видях аз в Розовата градина на моя баща, краля. Не смеех да помръдна, само стисках ръката му. Необходимо ми бе да усещам, че е до мен, защото цялата тази красота почти ме плашеше. А моят баща, кралят, ме погали по бузата и рече:

— Мили мой Мио, харесва ли ти градината ми?

Не можах да му отговоря, защото се чувствах някак странно — уж ми беше тъжно, пък всъщност никак не ми беше тъжно, а напротив.

Умувах какво да кажа на моя баща, краля, да не би да помисли, че тъгувам. Но преди да отворя уста, той сам ме изпревари:

— Радвам се, че ти е хубаво. Нека винаги бъде така, мили мой Мио.

И отиде да приказва със своя градинар, който стоеше встрани и го чакаше. Аз пък тръгнах да се поразходя сам. За малко да се замая от толкова много красота. Нещо отвътре приятно ме загъделичка, сякаш в тялото ми бълбукаше лимонада. Краката ми искаха да палуват, не ги свърташе на едно място, ръцете ми пращяха от сила. Да можеше Бенка да е при мен, че да се сборичкаме — така, само на шега, разбира се. Да, искаше ми се Бенка да е с мен. Защото ми липсваше другар на моите години, с когото да споделя всичките си радости. Но точно в този миг Бенка, горкичкият, навярно беше в Тегнерската градина, където духаше и валеше както обикновено и беше мрачно и неприветливо. Той сигурно вече знаеше, че съм изчезнал, и се чудеше къде ли съм се дянал и дали някога ще ме види отново, горкият! Така добре се разхождахме навремето двамата, че докато се разхождах в Розовата градина на моя баща, краля, все за Бенка си мислех. От миналото, останало зад гърба ми, единствено той ми липсваше. Наистина, нямаше никой друг, който да ми липсва. Е, може би и леля

Лундин, която винаги се държеше тъй мило с мен. Но мислите ми ме отвеждаха най-вече при Бенка и докато се разхождах умълчан по една от криволичещите пътеки на Розовата градина, почувствах как приятният гъдел в тялото ми изчезна, натъжих се, оклюмах се. Изведнъж нещо ме накара да вдигна глава. И кого да видя на пътечката пред мен... да, за малко да го взема за самия Бенка. Ала не беше той. Там стоеше Юм-Юм. Тогава, разбира се, още не знаех, че това е Юм-Юм. Пред мен стоеше момче с тъмнокестенява коса и кафяви очи, досущ като Бенка.

— Ти кой си? — попитах.

— Аз съм Юм-Юм — отвърна то.

А аз забелязах, че все пак не прилича напълно на Бенка. Изглеждаше някак по-сериозно, по-кратко. Бенка, разбира се, също е кротък, и той като мене — кога повече, кога по-малко, но все се случваше и да се счепкаме, и да се посбием. Посърдим се малко, пък после пак се сдобрим. Докато с Юм-Юм ми се виждаше направо немислимо да се сбиеш. Прекалено кротък изглеждаше.

— Да ти кажа ли аз пък как се казвам? — попитах. — Казвам се Босе... не, какви ги говоря, казвам се Мио.

— Знам, че се казваш Мио — отвърна Юм-Юм. — Нашият повелител, кралят, разтръби из цялото кралство вестта, че Мио се е завърнал.

Представяте ли си! В радостта си, че най-сетне ме е намерил, моят баща, кралят, е наредил тази вест да обходи цялата му земя. Постъпил е малко хлапашки, но аз пък страшно се зарадвах, когато разбрах това.

— А ти имаш ли си баща, Юм-Юм? — попитах аз с искрена надежда и желание да е така, нали сам бях живял толкова дълго без баща, че знаех колко е тъжно.

— Разбира се, че имам баща — отвърна Юм-Юм. — Моят баща е градинар при нашия повелител, краля. Искаш ли да дойдеш с мен да ти покажа къде живея?

Исках, разбира се. И Юм-Юм припна пред мен по криволичещата пътека към най-отдалечения край на Розовата градина. Там се гушеше бяла къщурка със сламен покрив, досущ като в приказките. По стените и по покрива ѝ се виеха толкова много рози, че от самата нея почти нищо не се виждаше. През отворените прозорци

на воля влитаха и излитаха бели птици. От едната страна на къщурката имаше пейка, маса и цяла редица кошери, а самите пчели жужаха наоколо из розите. Навред се виеха гъсталаци от рози, издигаха се тополи и върби с листа от чисто сребро.

Откъм кухнята долетя глас:

— Юм-Юм, ти май забрави, че е време за вечеря?

Гласът беше на майката на Юм-Юм — тя излезе на прага и се засмя. И тогава видях, че е досущ като леля Лундин, само дето беше може би малко по-красива. Иначе имаше същите пълни бузи с дълбоки трапчинки и ме хвана за брадичката също както леля Лундин онзи път, когато каза: „Довиждане, довиждане, Бу Вилхелм Улсон“. Затова пък майката на Юм-Юм каза сега:

— Добре дошъл, добре дошъл, Мио! Искаш ли да вечеряш заедно с Юм-Юм?

— О, благодаря — казах. — Стига да не ви затрудня.

Тя каза, че никак нямало да я затрудня. Двамата с Юм-Юм седнахме на масата пред къщата. Майка му донесе голяма чиния с бухти, конфитюр от ягоди и мляко, че като се нахвърлихме двамата с Юм-Юм, щяхме да се пръснем от ядене — и все се гледахме един друг, и все се смеехме. Толкова ми беше хубаво заедно с Юм-Юм. По едно време долетя една от белите птици и откъсна една бухтичка от чинията ми, а ние с Юм-Юм още повече се разсмяхме.

Тъкмо тогава се зададе моят баща, кралят, заедно с градинаря, таткото на Юм-Юм. И аз изведнъж се постреснах, че на моя баща, краля, може и да не му се понрави, дето съм седнал да се храня, а се смея тъй високо. Да, тогава още не знаех колко добър е моят баща, кралят, и че той ме обича такъв, какъвто съм си, че нищо не го радва така, както смехът ми.

Като ме видя там, моят баща, кралят, се спря.

— Мили мой Мио, седиш си тук и се смееш, а? — каза той.

— Да, извинявай — отвърнах аз, защото реших, че също като чичо Сикстен и леля Едла моят баща, кралят, не обича да се смеят високо.

— Смей се на воля — каза моят баща, кралят. Обърна се към градинаря и изрече следните странни думи: — Обичам птичите песни. Обичам музиката на моите сребърни тополи. Но най-много от всичко обичам да слушам смеха на сина си в Розовата градина.

Тогава за пръв път разбрах, че никога не бива да се боя от моя баща, краля, че каквото и да направя, той винаги ще ме гледа с благите очи, с които ме гледаше в този миг, отпуснал длан върху рамото на градинаря и заобиколен от пърхащите бели птици. И щом разбрах това, ми стана хубаво-хубаво, както никога не ми е било. Толкова ми беше хубаво, че ми се прииска да се разсмея от все сърце. Отметнах глава и като прихнах, почти подплаших птиците. Юм-Юм помисли, че продължавам да се смея заради птицата, която отмъкна една от бухтите и също избухна в още по-весел смях, а постепенно към него се присъединиха и татко му, и майка му, и мойт баща, краля.

Когато се нахранихме, ние с Юм-Юм се втурнахме в Розовата градина, запремятахме се на кълбо по поляните, хукнахме да играем на жмичка сред розовите храсти. Толкова много тайни места имаше там, че ако в Тагнерската градина и околностите ѝ можеха да се намерят дори десет пъти по-малко скривалища, двамата с Бенка пак щяхме да сме предоволни. Искам да кажа, Бенка би бил предоволен, нали аз самият, за мое щастие, никога вече няма да играя на криеница из Тегнерската градина.

Започна да се здрачава. Над цялата Розова градина се спусна прозрачна синкава мъгла. Белите птици замлъкнаха и се сгушиха в гнездата си. Замлъкнаха и сребърните тополи. В Розовата градина се възцари тишина. Само на върха на най-високата сребърна топола остана да пее голяма самотна черна птица. Тя пееше по-хубаво от всички бели птици, взети заедно, и ми се стори, че пее именно за мен. Но някак не ми се искаше да я слушам, защото от песента ѝ ми ставаше болно.

— Свечерява се, а скоро ще дойде и нощта — каза Юм-Юм. — Трябва да си вървя.

— Не, не си отивай — помолих аз, — не искам да остана сам с тази странна песен — посочих черната птица и попитах: — Юм-Юм, коя е тя?

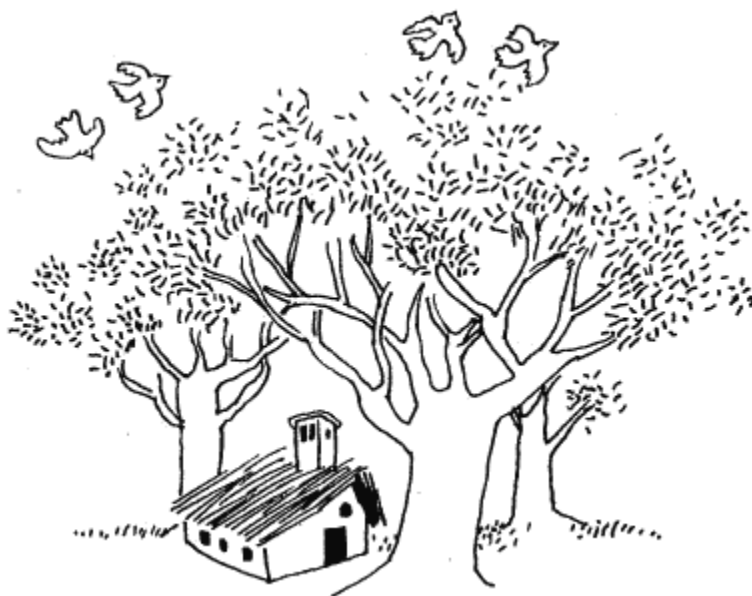
— Не знам — отвърна Юм-Юм. — За себе си я наричам Жал-птица. Просто защото е такава черна. Но може би си има съвсем друго име.

— Май нещо не ми харесва — казах.

— На мен пък Жал-птица ми харесва — отвърна Юм-Юм. — Има толкова добри очи. Лека нощ, Мио — сбогува се той и побягна.

Точно тогава се появи моят баща, кралят. Хвана ме за ръка и двамата тръгнахме към дома през Розовата градина. Жал-птица продължи да пее, но сега, когато стиснах ръката на моя баща, краля, от песента ѝ вече не ми ставаше болно, а ми се искаше тя никога да не млъкне.

Преди да излезем през портата, видях само как Жал-птица разпери своите големи черни криле и полетя право към небето. А на него вече блещукаха три звездици.

МИРАМИС

Какво ли би казал Бенка, ако можеше да види моя бял златогривест кон? Моя Мирамис със златните копита и със златната грива.

Двамата с Бенка много обичаме коне. Докато живеех на „Упландска“, приятели ми бяха не само Бенка и леля Лундин. Имах още един другар — как можах да не го спомена досега! Казваше се Кале Пунт и беше стар кон, когото използвах в пивоварната. Два пъти седмично колата на пивоварната разкарваше бира по магазините на „Упландска“. Минаваше обикновено рано сутрин, когато тръгвах за училище, и аз все я причаках, за да си поприказвам с Кале Пунт. Старият кон беше толкова добър, че гледах да го зарадвам я с бучка захар, я с коричка хляб. Бенка също му носеше по нещо, защото и той обичаше Кале Пунт. Твърдеше, че Кале Пунт е негов, аз пък твърдах, че е мой кон, та се случваше да се поскарваме заради Кале Пунт. Но когато Бенка не можеше да ме чуе, аз нашепвах в ухото на Кале Пунт: „Въпреки всичко ти си мой кон!“. И ми се струваше, че Кале Пунт разбира какво му казвам и е съгласен с мен.

Ами да, Бенка си имаше татко, майка и каквото му душа иска, можеше да мине и без кон, а пък аз си нямах никого. Затуй си мисля, че беше справедливо Кале Пунт да е малко повече мой кон, отколкото на Бенка. Е, ако трябва да кажем самата истина, Кале Пунт изобщо не беше наш кон, а на пивоварната. И двамата само си представяхме, че е наш. Но аз толкова се вживях в мисълта за моя кон, че сам започвах да си вярвам. Понякога така се улисвах да си говоря с Кале Пунт, че закъснявах за училище и когато учителката ме питаше защо идвам толкова късно, чудех се какво да й отговоря. Защото не върви да кажеш на учителката, че си се заприказвал на улицата с един от старите коне на пивоварната. Имаше сутрини, когато колата на пивоварната закъсняваше и трябваше да тичам за училище, без да съм се видял с Кале Пунт. Ядосан, че коларят се бави, в такива дни аз седях на чина, стисках в джоба си захарчетата и коричките хляб и си мислех само за

Кале Пунт и дали ще трябва да чакам с дни, докато го видя отново. А учителката току ме стряскаше:

— Е, Босе, по какво въздишаш? Каква мъка те е налегнала?

Нищо не й казвах, та какво можех да й отговоря? Тя и без това никога не би могла да разбере защо обичам толкова Кале Пунт.

Сега Бенка има Кале Пунт само за себе си, тъй си мисля поне и това ме радва. Радва ме заради Бенка — нека Кале Пунт му е утеха сега, когато мен ме няма.

Аз пък имам моя златогривест Мирамис. Ще рече някой как съм се сдобил с него — ами то стана така:

Една вечер седяхме с моя баща, краля, сглобявахме самолетчета и си говорехме — досущ като Бенка и неговия татко — и между другото аз му разказах за Кале Пунт.

— Мили мой Мио, я ми кажи ти обичаш ли коне? — попита моят баща, кралят.

— Е, обичам — отвърнах аз, сякаш не ги обичах кой знае колко много, но просто не исках моят баща, кралят, да си помисли, че ми липсва нещо сега, когато съм при него.

На следващата сутрин, когато слязох в Розовата градина, насреща ми се зададе в галоп бял кон — никога не бях виждал кон, който да галопира така. Златната му грива се вееше, златните му копита проблясваха на слънцето. Конят се носеше право срещу мен, сякаш летеше, и цвилеше диво, друг кон не бях чувал да цвили тъй. Почти ме изплаши и аз се притиснах в моя баща, краля. Но моят баща, кралят, стисна с яката си десница златната грива, конят закова на място и пъкна меката си муцуна в моя джоб, да провери дали там няма да се намери някое захарче. Също като Кале Пунт. А аз наистина носех бучка захар. Бях я пъкнал в джоба си така, по навик. Конят я намери и я схруска.

— Мили мой Мио — каза моят баща, кралят. — Този кон е за теб. Казва се Мирамис.

О, милият ми Мирамис, обикнах го от първия миг. Той беше най-хубавият кон на света и сякаш по нищичко не приличаше на клетия стар и грохнал Кале Пунт. Аз поне не откривах нищо общо между двамата. Но Мирамис вдигна красивата си глава и ме погледна. И аз видях, че очите му са същите като на Кале Пунт. Те ме гледаха предано, предано — тъй както може да те гледа само кон.

Никога през живота си не бях яздил. Но ето че моят баща, кралят, ме качи на гърба на Мирамис.

— Боя се дали ще мога — казах аз.

— Мили мой Мио — отвърна моят баща, кралят. — Нима в гърдите ти не бие храбро сърце?

И аз улових поводите на Мирамис и го подкарах през Розовата градина. Препуснах покрай сребърните тополи и върху косите ми се посипаха сребърни листа. Препусках все по-бързо и по-бързо, а Мирамис не се спираше дори пред най-високите розови храсти. Прескачаше ги с лекота и много внимателно — един-единствен път закачи някакъв храст и след него се посипа дъжд от розови листенца.

Изневиделица изникна и Юм-Юм. Видя, че яздя, плесна с ръце и се провикна:

— Мио язди Мирамис, Мио язди Мирамис.

А аз спрях Мирамис и попитах Юм-Юм дали и на него не му се иска да поязди. Искаше му се, разбира се. Метна се пъргаво зад гърба ми и двамата препуснахме през зелените ливади, които се простираха отвъд Розовата градина. Май никога не ми е било тъй хубаво, както в този миг.

Колко голямо е царството на моя баща, краля! Земята накрай света е най-голямото от всички царства. Простира се на изток и на запад, на север и на юг. Островът, на който се издига замъкът на моя

баща, краля, се нарича Остров на зелените ливади. Но той е само една малка част от Земята накрай света. Една мъничка, мъничка част.

— Земята на другия бряг на морето и оттатък планините също принадлежи на нашия повелител, краля — каза Юм-Юм, когато препуснахме из зелените ливади, които се простираха отвъд Розовата градина.

Докато препускахме, окъпани от слънчевите лъчи, все си мислех за Бенка. Горкичкият, той сигурно стоеше под ситния дъждец, сред мрака на „Упландска“, а в същия този миг аз препусках по Острова на зелените ливади и бях тъй щастлив. Всичко беше много красиво. Меката трева зеленееше, навред искряха цветя, издигаха се заоблени, зелени хълмове, по тях ромоляха бистри потоци, по ливадите пасяха рунтави бели агънца.

А сред тях пристъпваше овчарче и свиреше на малка дървена свирка. Стори ми се, че съм чувал някъде чудноватата му мелодия, но не знаех къде. Едно беше сигурно — че не е било на „Упландска“.

Спряхме и заговорихме момчето. То се казваше Ноно. Помолих го да ми послужи за малко със свирката си и то ми я даде. Научи ме да свиря неговата мелодия.

— И на вас мога да издялкам по една свирка — каза Ноно. — Стига да искате.

Отвърнахме, че много ни се иска и ние да си имаме свирки. Съвсем наблизко ромолеше поточе. Във водите му къпеше клоните си върба. Ноно припна към нея и отрязва един клон. А докато дялкаше нашите свирки, ние с Юм-Юм седнахме край поточето и зашляпахме с крака във водата. Юм-Юм също се научи да свири чудноватата мелодия. Ноно ни обясни, че това е прастара мелодия, свирена много преди всички други мелодии по света. Овчарите обикаляли с нея пасищата от стотици, стотици години насам.

Благодарихме на Ноно, че ни издялка свирки и че ни научи на тази стара мелодия. Яхнахме отново Мирамис и продължихме. И още дълго-дълго чувахме свирката на Ноно.

— Трябва да пазим свирките — казах аз на Юм-Юм. — А ако някога се изгубим, нека всеки от нас засвири тази стара мелодия.

Юм-Юм се държеше за мен с две ръце, за да не падне от коня. Той притисна глава към гърба ми и каза:

— Да, Мио, трябва да пазим свирките. Ако чуеш някога моята свирка, ще знаеш, че те викам.

— Точно така — казах аз. — Ако ли пък ти чуеш, че аз свиря тази мелодия, и ти ще знаеш, че те викам.

— Да — рече Юм-Юм и се притисна още по-плътно към гърба ми.

А аз си казах, че той е най-добрият ми другар. След моя баща, краля, разбира се. Моя баща, краля, обичах повече от всеки друг на света. Но Юм-Юм беше момче като мен, най-добрият ми другар, откакто не можех да се срещам с Бенка.

Като си помислите само, имах моя баща, краля, Юм-Юм и Мирамис, препусках като вятър по зелени хълмове и ливади — нима можех да не се чувствам щастлив!

— Как се стига до Земята на другия бряг на морето и оттатък планините? — попитах аз.

— По Моста на зората — отвърна Юм-Юм.

— А къде е Мостът на зората? — продължих аз.

— След малко ще го видим — каза Юм-Юм.

Тъй и стана. Мостът се изправи пред нас, висок и дълъг — краят му не се виждаше. Блестеше на утринното слънце като сноп от златни лъчи.

— Това е най-дългият мост на света — рече Юм-Юм. — Свързва Острова на зелените ливади със Земята на другия бряг на морето. Но нощем нашият повелител, кралят, го вдига, та да можем да спим спокойно на Острова на зелените ливади.

— Защо? — попитах аз. — Кой би могъл да дойде нощем?

— Рицарят Като — отвърна Юм-Юм.

И щом произнесе това име, сякаш ни облъхна студен повей, а Мирамис се разтрепера.

За пръв път чувах името на рицаря Като. Повторих си го на глас. Рицарят Като, казах аз, и щом го казах, полазиха ме мразовити тръпки.

— Да, жестокият рицар Като — каза Юм-Юм. Мирамис изцвили сякаш проплака. И повече не споменахме рицаря Като.

Много ми се щеше да мина по Моста на зората, но исках да питам първо моя баща, краля, дали ще ми позволи. Тъй че се върнахме в Розовата градина и този ден не яздихме повече. Затова пък двамата с Юм-Юм дълго чесахме Мирамис, ресахме златната му грива, галихме

го и му давахме захарчета и корички хляб, които взехме от майката на Юм-Юм.

След това си направихме колиба насред Розовата градина, разположихме се в нея и похапнахме тънки палачинки, посипани с много захар. Умирам за такива палачинки. Приготвяше ги редовно и майката на Бенка и понякога черпеше и мен. Но палачинките на майката на Юм-Юм бяха още по-вкусни.

Голямо удоволствие било да правиш колиба! Откога си бях мечтал за това. Нали Бенка все ми разказваше за колибите, дето правел на вилата им на остров Ваксхолм. Да можеше наистина да му пиша и да му разкажа за нашата колиба, моята и на Юм-Юм! „Да знаеш само каква колиба си направих — бих му писал аз. — Да знаеш само каква колиба си направих в Земята накрай света!“

ДАЛИ ЗВЕЗДИТЕ ОБИЧАТ НЯКОЙ ДА ИМ СВИРИ

На следния ден отново ягнахме Мирамис и решихме да потърсим Ноно. Не го открихме веднага. Но по едно време чухме звуците на свирката му иззад един хълм и скоро го намерихме — седеше, наобиколен от овцете, които пасяха, и свиреше. Щом ни забеляза, Ноно свали свирката от устните си, плю встрани, разсмя се и каза:

— А, пак ли вие?

Личеше си колко се радва, че отново сме го потърсили. Ние с Юм-Юм извадихме свирките си и тримата засвирихме заедно. Подкарахме едни такива красиви мелодии, че и аз не знам откъде се взеха толкова прекрасни звуци.

— Жалко само, че няма кой да чуе колко хубаво свирим — казах аз.

— Ами тревата? — отвърна Ноно. — Ами цветята и ветровете? Ами дърветата и върбите, надвесени над поточетата?

— Нима те ни чуват? — учудих се аз. — И харесва ли им?

— Да, много — отвърна Ноно.

Свирихме дълго на тревата и на цветята, на ветровете и на дърветата. И все пак аз съжалявах, че наблизо няма човек, който да ни чуе. Ноно сякаш долови това:

— Ако искаш, нека идем да посвирим на баба — предложи той. — На моята баба, при която живея.

— А тя далеч ли живее? — попитах аз.

— Да, но пътят ще ни се стори кратък, ако свирим, докато вървим — рече Ноно.

— О, да, изобщо няма да усетим как ще го минем, ако си свирим, докато вървим — каза Юм-Юм. Личеше си, че му се иска да навестим бабата на Ноно, а и на мен ми се искаше.

В приказките все се говори за добри стари баби. И макар че сигурно ги има, и то много, аз никога не бях виждал истинска жива

баба. Та затова си рекох колко ли ще е хубаво да навестим бабата на Ноно.

Трябваше да вземем с нас всички агънца и овце на Ноно. А и Мирамис. Тъй че се проточи цял керван. Начело тръгнахме тримата — Юм-Юм, Ноно и аз, след нас се нанизаха всички овце и агънца, а най-подир остана Мирамис. Заклатушка се бавно, почти като Кале Пунт. Тъй вървахме от хълм на хълм и не преставахме да свирим. Агънцата като че ли недоумяваха накъде сме се запътили, но инак май се веселяха, защото през цялото време лудуваха и проблейваха край нас.

След като вървахме часове наред и превалихме много хълмове, най-сетне стигнахме до къщата на Ноно. И тя беше една такава — като в приказките: приветлива къщурка със сламен покрив, потънала в разцъфтели люляци и жасмин.

— А сега тихо, че да изненадаме баба — каза Ноно.

Един от прозорците беше отворен и се чуваше, че някой шета вътре из къщата. Строихме се в една редица пред прозореца — Ноно, Юм-Юм и аз.

— Готови — каза Ноно. — Раз-два-три.

Че като подхванахме тримата една игрива мелодия, агънцата, щом я чуха, започнаха да подскачат и танцуват. А на прозореца се показва старица, която изглеждаше много добра. Това беше тя, бабата на Ноно.

— Ах, каква прекрасна музика! — плесна тя с ръце.

Свирихме й дълго, а тя през цялото време остана на прозореца да ни слуша. Беше много стара, досущ като излязла от приказките, и все пак истинска жива баба.

Сетне влязохме в къщурката. Бабата на Ноно попита дали сме гладни — бяхме, и още как. Та тя извади един самун хляб, отрязва няколко дебели филии и ни ги раздаде. Кафеникавият хрупкав хляб бе най-вкусният хляб, който съм ял някога през живота си.

— Ах, че ми се услади — казах аз на Ноно. — Какъв е този хляб?

— Не знам дали е някакъв особен хляб — каза Ноно. — Наричаме го хляб за гладни гърла.

Мирамис също искаше да похапне. Приблужи се, пхна глава през прозореца и тихо изцвили. Разсмяхме се, защото изглеждаше много смешен. Но бабата на Ноно го потупа по муцуната и той също получи дял от вкусния хляб.

Сетне усетих и жажда. Когато казах това на Ноно, той само рече:
— Ела с мен!

Заведе ни в градината, където бликаше бистър извор. Загреба с едно ведро от извора, извади вода и всички пихме от ведрото. Това беше най-разхлаждащата и сладка вода, която съм пил през живота си.

— Ех, че ми се услади — казах аз на Ноно. — Какъв е този извор?

— Не знам дали е някакъв особен извор — каза Ноно. — Наричаме го извор за жадни гърла.

Мирамис също беше жаден, дадохме му водица, напоихме и агнетата и овцете.

Наближаваше време Ноно да потегли обратно със своето стадо към пасището сред хълмовете. И той помоли баба си да му донесе наметката, с която се завивал нощем, докато спял под открито небе заедно с овцете. Баба му извади една кафява наметка и му я даде. Помислих си колко ли му е добре на Ноно, че може да спи под открито небе. На мен още никога не ми се бе случвало. Майката и таткото на Бенка правят понякога заедно с него излети с колелата и спят на палатка. Избират си място край някоя приятна горичка, разпъват палатката, а нощем се мушват в спалните чували, които носят със себе си. Бенка все разправяше, че от това по-весело нямало, и аз вярвам, че е така.

— Да можех и аз да изкарам цяла една нощ под открито небе — обърнах се към Ноно.

— Нищо не ти пречи — каза Ноно. — Ела с мен!

— Не — отвърнах аз. — Моят баща, кралят, ще се тревожи, ако не се върна вкъщи.

— Аз бих могла да отнеса вест на нашия повелител, краля, че тази нощ ще спиш под открито небе — каза бабата на Ноно.

— Ами на моя татко ще отнесеш ли? — попита Юм-Юм.

— Ще отнеса вест и на градинаря — каза бабата на Ноно.

Двамата с Юм-Юм така се зарадвахме, направо пощръкляхме и се разридахме по-буйно и от агънцата.

Но бабата на Ноно изгледа късите бели дрешки, с които бяхме облечени, и каза:

— Има да мръзнете, като падне росата — и току се натъжи и добави съвсем тихо: — Но ми се намират още две наметки.

Отиде до стария сандък в единия ъгъл на стаята и извади от него две наметки — една червена и една синя.

— Наметките на моите братя — каза Ноно и също се натъжи много.

— Къде са братята ти? — попитах аз.

— При рицаря Като — прошепна Ноно. — Отвлече ги жестокият рицар Като.

Щом каза това, навън Мирамис изцвили тъй, сякаш го удариха с камшик. Всички агънца припнаха боязливо към майките си, а овцете забляха, сякаш бе дошъл последният им час.

Бабата на Ноно все пак ни даде наметките — червената на мен, синята на Юм-Юм. А на Ноно връчи самун от хляба за гладни гърла и бърдуче с вода от извора за жадни гърла, след което потеглихме отново от хълм на хълм по същия път, по който бяхме дошли.

Натъжавах се, като си мислех за братята на Ноно, и в същото време ми беше радостно, че ще спя под открито небе.

Когато стигнахме до хълма край върбата, надвесена над поточето, спряхме и Ноно предложи да се разположим там за нощуване.

Тъй и сторихме. Запалихме огън — голям, прекрасен сгряващ огън. Насядахме край него, хапнахме от хляба за гладни гърла и пихме вода от извора за жадни гърла. Сетне падна роса, спусна се мрак, но това не ни разтревожи, защото край огъня беше светло и топло. Загърнахме се с наметките и налягахме съвсем до огъня, около нас изпозаспаха всички овце и агнета, а Мирамис остана да пасе наблизко. Лежахме, заслушани във вятъра, който свиреше в тревите, и загледани в огньовете, които лумваха нейде надалеч. Много, много огньовете озаряваха нощта, нали на Острова на зелените ливади имаше много, много овчари. А от мрака до нас долитаха звуци, долиташе старата мелодия, която според думите на Ноно овчарите свирели от стотици, стотици години насам. Да, лежахме, гледахме огньовете и слушахме старата мелодия. Тя се лееше от свирката на някой овчар, когото не познавахме, но който свиреше в нощта за нас. И сякаш мелодията му искаше да каже нещо точно на мен.

По небето грееха звезди — най-големите и ярки звезди, които съм виждал. Лежах на една страна и ги гледах. Сетне се наместих по гръб, червената наметка приятно топлеше, и продължих да гледам

звездите. И като не откъсвах поглед от тях, току се замислих, че посвирихме на тревата и на цветята, на ветровете и на дърветата, защото по думите на Ноно те обичали да им се свири. Но бяхме пропуснали звездите. Дали звездите обичат някой да им свири? Попитах Ноно и той каза, че сигурно е така. Затова тримата отново насядахме край огъня, извадихме свирките и изкарахме една песенчица и за звездите.

КЛАДЕНЕЦЪТ НА СРЕДНОЩНИЯ ШЕПОТ

Все още не бях виждал Земята на другия бряг на морето и оттатък планините. Но един ден, както се разхождаме из Розовата градина, аз попитах моя баща, краля, дали може да яздя по Моста на зората. Моят баща, кралят, спря, повдигна лицето ми с две ръце и ме погледна с много доброта и загриженост.

— Мили мой Мио — каза той. — Броди, където искаш из царството ми. Играй из Острова на зелените ливади, язди, където ти душа иска из Земята на другия бряг на морето и оттатък планините. Кръстосвай навред, където е готов да те заведе Мирамис — от изток на запад и от север на юг. Но едно запомни: съществува и тъй наречената Земя Отвъд.

— Кой живее там? — попитах аз.

— Рицарят Като — отвърна моят баща, кралят, и лицето му помръкна. — Жестокият рицар Като.

Щом изрече името, в Розовата градина сякаш се промъкна зъл и опасен дух. Белите птици се изпокриха по гнездата си. Жал-птица нададе пронизителен писък и запляска с големите си черни криле. И в същия миг погинаха тъй много рози.

— Мили мой Мио — каза моят баща, кралят. — Ти си най-скъпото, което имам, и сърцето ми се свива от мъка, щом си помисля за рицаря Като.

Сребърните тополи се разлюляха, сякаш из клоните им премина буря. По земята се посипаха безброй листа и докато те летяха из въздуха, стори ми се, че някой плаче. Хвана ме страх от рицаря Като. Страх, много голям страх.

— Ами щом сърцето ти се свива от мъка, тогава не мисли повече за него — казах аз.

Моят баща, кралят, закима и улови ръката ми.

— Прав си — отвърна той. — Още известно време ще се старая да пропъждам мисълта за рицаря Като, а ти ще свириш на свирката си и ще правиш колиби в Розовата градина.

И отново тръгнахме, за да потърсим Юм-Юм.

Моят баща, кралят, трябваше да се грижи за толкова много неща в голямото си царство, но въпреки това винаги намираше време за мен. Никога не ме отпращаше: „Върви си, сега съм зает!“. Приятно му беше да бъде с мен. Всяка сутрин двамата излизахме в Розовата градина. Той ми показваше къде са свили гнезда птиците, оглеждаше колибата ни, наставляваше ме как да яздя Мирамис, разговаряше за какво ли не с двама ни, и с мен, и с Юм-Юм. Именно това — че разговаряше и с Юм-Юм — толкова ми харесваше! Така се държеше с мен и таткото на Бенка. Приятно ми беше, когато той разговаряше с мен, а Бенка ни слушаше със задоволство, сякаш си мислеше: „Това си е моят татко, но на мен ми харесва, че той разговаря и с теб“. А сега и аз на свой ред си мислех същото, когато моят баща, кралят, разговаряше с Юм-Юм.

Добре е все пак, че двамата с Юм-Юм излизахме часове наред на езда, защото иначе моят баща, кралят, нямаше да има време за своето голямо царство. Ако понякога не изчезвахме от сутрин до вечер, моят баща, кралят, сигурно би оставал да си играе и да разговаря с мен наместо да си гледа работата. Затова беше добре, че имах и Юм-Юм, и Мирамис.

О, милият ми Мирамис, какви разстояния съм изминавал на неговия гръб. Той, Мирамис, ме преведе за пръв път и по Моста на зората — никога няма да забравя това.

Беше на разсъмване, пазачите на моста току-що го бяха спуснали за този ден. Меката трева мокрееше от роса и златните копита на Мирамис се навлажниха, но това не го спря. На нас с Юм-Юм още ни се спеше, защото бяхме станали много рано. Но хладният и свеж въздух галеше приятно лицата ни и щом се понесохме през ливадите, бързо се разсънихме. Стигнахме Моста на зората тъкмо когато слънцето изгряваше. Понесохме се по него, сякаш препускахме по сноп от златни лъчи и светлина. Мостът се издигаше високо-високо над водата. Като погледнеш надолу, свят да ти се завие. Да, яздехме по най-високия и най-дългия мост на света. Златната грива на Мирамис блестеше на слънцето. Той препускаше все по-бързо и по-бързо и ние се изкачвахме все по-високо и по-високо. Копитата му трещяха като гръмотевици. Всичко беше прекрасно и всеки миг очаквах да видя Земята на другия бряг на морето — всеки миг, всеки миг.

— Юм-Юм — провикнах се аз. — Юм-Юм, не е ли хубаво, не е ли прекрасно...

И изведнъж открих какво ни чака. Открих ужасното, което ни предстоеше. Мирамис се носеше в галоп право към една пропаст. Мостът внезапно свършваше. Изчезваше насред въздуха, защото пазачите не го бяха спуснали както трябва. И вместо да свършва при Земята на другия бряг на морето, между него и тази земя оставаше огромна пропаст, където не се виждаше никакъв мост, а само ужасена бездна. Май никога през живота си не съм изпитвал такъв страх. Искях да изкрещя на Юм-Юм, но не можех. Дръпнах поводите на Мирамис и опитах да го спра, но той не ми се подчини. Изцвили диво и продължи в галоп право към смъртта, а копитата му все тъй трещяха. Толкова ме беше страх! Всеки миг щяхме да паднем в пропастта, всеки миг щяха да заглъхнат копитата на Мирамис и да остане само неговото цвилене, докато, обгърнат от развятата си златна грива, той лети към бездната. Замижах и си представих моя баща, краля. А копитата на Мирамис все тъй трещяха като гръмотевици.

Изведнъж те заглъгнаха. Долавях шум, но той бе станал различен. Чуваше се само шумолене, сякаш Мирамис препускаше по нещо меко. Отворих очи, огледах се и тогава открих, че Мирамис препуска във въздуха. О, милият ми златогривест Мирамис, той се носеше из въздуха със същата лекота както по земята! Стига да искаше, можеше да препуска по облаци и да прескача звезди. Никой друг не може да се похвалих кон като моя. И никой не ще разбере какво е да седиш върху гърба му, сякаш плуваш из въздуха, и да виждаш далеч долу в ниското, окъпана от слънцето, Земята на другия бряг на морето.

— Юм-Юм — провикнах се аз. — Юм-Юм, Мирамис можел да препуска по облаци.

— Че ти не знаеше ли? — учуди се Юм-Юм, сякаш нямаше нищо странно в това, което умееше Мирамис.

— Не, откъде можех да знам? — отвърнах аз.

А Юм-Юм се разсмя.

— Много неща не знаеш ти, Мио — каза той.

Яздихме дълго горе из висините — Мирамис прескачаше белите облачета, а ние се забавлявахме и веселяхме. Но накрая все пак ни се

прииска да слезем на земята. Мирамис се спусна бавно и кацна — озовахме се в Земята на другия бряг на морето.

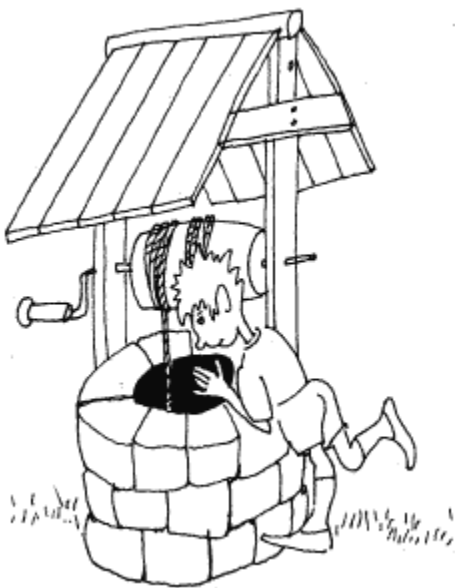
— Ето и една зелена ливада за твоя златогривест Мирамис — каза Юм-Юм. — Остави го да пасе тук, а пък ние да вървим при Ири.

— Кой е Ири? — попитах аз.

— Малко търпение — отвърна Юм-Юм. — Ири живее на един хвърлей оттук заедно с братята и сестрите си.

И като ме хвана за ръка, Юм-Юм ме поведе към една къща, която се намираше наблизко. Бяла къщурка със сламен покрив, и тя сякаш взета направо от приказките. Не мога да си обясня кое я правеше да изглежда като взета от приказките — дали нещо, което витаеше във въздуха, или старите дървета наоколо, дали градинските цветя с приказното си ухание или пък нещо друго. Насред двора пред къщата на Ири имаше и един стар кръгъл кладенец. Почти съм сигурен, че именно заради този кладенец къщата на Ири изглеждаше като взета от приказките. Защото вече няма такива кладенци — аз поне не бях виждал.

Около кладенеца бяха насядали пет деца. Най-голямото беше момче. Гледаше ни приветливо и цялото му лице грееше в усмивка.

— Видях ви, като се спускахте към земята — каза то. — Много хубав кон имате.

— Казва се Мирамис — поясних аз. — А това е Юм-Юм, аз пък се казвам Мио.

— Знам — каза момчето. — Аз се казвам Ири, а това са моите братя и сестри.

През цялото време Ири се държеше тъй дружелюбно и мило. И той, и братята и сестрите му, сякаш всички се радваха, че сме дошли.

Такова нещо, честна дума, не ми се беше случвало на „Упландска“. Тамошните момчета, приближиш ли ги, веднага ще ти се озъбят като вълци, особено пък ако не те познават добре. Те все бяха против някого, все някого не допускаха в игрите си. И най-често това бях аз. Само Бенка беше винаги готов да играе с мен. Но имаше там един здравеняк на име Яне. Никога нищо не му бях направил, ала щом ме видеше, провикваше се: „Чупка, че като ти зашия един, свитки ще ти излязат!“ След което аз не се и опитвах да се включа в играта на топчета или в която и да е друга игра. Защото останалите поддържаха Яне и за всичко му пригласяха. Нали беше един такъв здравеняк.

Когато си свикнал на такива като Яне, започваш едва ли не да се чудиш, че има деца като Ири, Юм-Юм и Ноно, като сестрите и братята на Ири, които винаги са мили.

Ние с Юм-Юм седнахме до Ири на ръба на кладенеца. Погледнах надолу. Кладенецът беше толкова дълбок, че дъното му не се виждаше.

— Как вадите вода от него? — попитах.

— Изобщо не вадим вода — отвърна Ири. — Този кладенец не е за вадене на вода.

— А за какво тогава? — попитах аз.

— Наричат го Кладенеца на среднощния шепот — каза Ири.

— И защо? — попитах.

— Потрай до вечерта и сам ще разбереш — каза Ири.

Прекарахме целия ден с Ири, със сестрите и братята му, в игри сред старите дървета. А когато огладняхме, Минона-Нел, сестрата на Ири, донесе за всички ни хляб от кухнята. И той беше от хляба за гладни гърла и ми се услади не по-малко от първия път.

В тревата между дърветата намерих някаква лъжичка, и то сребърна. Показах я на Ири, а той изведнъж се натъжи.

— Лъжичката на нашата сестрица — каза той. — Мио намери лъжичката на нашата сестрица — подвикна и на братята и сестрите си.

— Къде е сестра ви? — попитах аз.

— При рицаря Като — отвърна Ири. — Отвлече я жестокият рицар Като.

Щом произнесе това име, въздухът около нас стана леденостуден. Големият слънчоглед, който цъфтеше в градината, клюмна и увяхна и много, много пеперуди изгубиха крилата си, тъй че никога вече нямаше да полетят. И мен ме хвана страх от рицаря Като. Страх, голям страх.

Понечих да дам на Ири сребърната лъжичка, но той каза:

— Задръж лъжичката на нашата сестрица. На нея никога вече няма да ѝ потрябва, а все пак ти я намери.

Сестричките и братчетата на Ири заплакаха, когато чуха, че на тяхната сестрица никога вече няма да ѝ потрябва лъжичка. Но постепенно се заиграхме и забравихме тъжните мисли. Пъхнах лъжичката в джоба си и скоро забравих за нея.

Но през цялото време, докато играехме, очаквах с нетърпение вечерта, защото много ми се искаше да науча нещо повече за необикновения кладенец.

Така, в игри, премина денят и започна да се здрачава. Ири се спогледа странно с братята и сестрите си и каза:

— Хайде!

И те се впуснаха към кладенеца и насядаха по ръба му. Ние с Юм-Юм също седнахме при тях.

— А сега пълно мълчание — каза Ири.

Всички се смълчахме и зачакахме. А мракът между старите дървета започна да се сгъстява и къщурката на Ири още повече заприлича на къщурка от приказките — заобиколена от странна дрезгавина, а не от черен мрак, тъй като все още продължаваше да се здрачава. Нещо сумрачно, странно и стародавно витаеше над къщата, над дърветата, но най-вече над кладенеца, край който бяхме насядали в кръг.

— *Пълно* мълчание — прошепна Ири, макар че дълго време никой не бе проговарял. Останахме смълчани, а сред дърветата продължи да става все по-сумрачно, все по-тъмно. Обгръщаше ме пълна тишина и нищичко не чувах.

Но изведнъж чух. Да, наистина. Чух как долу в кладенеца нещо започна да шепти. Дълбоко, дълбоко в ниското нещо започна да шепти и да мотолечи. Някакъв странен глас, който не бих могъл да оприлича

на никой друг глас. *И този глас зашепна приказки.* Приказки, които не можеха да се сравняват с никой други приказки, които бяха по-хубави от всички приказки на света. Май нищо друго не обичам тъй, както приказките — надвесих се над кладенеца, та да чувам още по-добре какво шепне гласът. Понякога той дори пропяваше, пропяваше най-странни и прекрасни песни.

— Що за чудат кладенец е това? — попитах аз Ири.

— Кладенец на приказките и песните и аз само това знам — отвърна Ири. — Кладенец на забравените приказки и песни, тези, дето ги е имало много-много отдавна и дето много-много отдавна са били забравени. Помни ги до една единствено Кладенецът на среднощния шепот.

Не мога да кажа колко дълго седяхме така. Между дърветата ставаше все по-тъмно, а гласът от кладенеца долиташе все по-тихо и по-тихо. Накрая съвсем престанахме да го чуваме.

Затова пък от зелената ливада долетя цвиленето на Мирамис. Той сякаш искаше да ме подсети, че е крайно време да се връщам при моя баща, краля.

— Довиждане, Ири, довиждане, Минона-Нел, довиждане на всички — казах аз.

— Довиждане, Мио, довиждане, Юм-Юм — каза Ири. — И скоро пак да дойдете!

— Да, скоро пак ще дойдем — отвърнах аз.

Прибрахме Мирамис и щом се метнахме на гърба му, той препусна към дома в пълен галоп. Вече не беше толкова тъмно, защото на небето бе изгряла луна и тя озаряваше всички зелени ливади и всички притихнали дървета, тъй че те блестяха като да бяха от сребро — досущ като тополите у дома в Розовата градина на моя баща, краля.

Стигнахме Моста на зората и аз за малко да не го позная. Съвсем се беше променил. Сега изглеждаше като сноп от сребърни лъчи.

— Нощем носи друго име — каза Юм-Юм, когато стъпихме на моста.

— И какво е то? — попитах.

— Мост на лунната светлина — отвърна Юм-Юм.

Стъпихме върху Моста на лунната светлина, малко преди пазачите да започнат да го вдигат и в далечината насреща ни заблещукаха пламъчета — огньовете на овчарите от Острова на

зелените ливади. Над целия свят се бе спуснала тишина, пълна тишина — единствено копитата на Мирамис чаткаха по моста. На лунна светлина Мирамис можеше да мине почти за призрачен кон — Гривата му не изглеждаше вече златна, а сребриста.

Мислите ми се въртяха около Кладенеца на среднощния шепот и около приказките, които бях чул. Една от тях особено ми хареса. Тя започваше така: „Имало едно време един кралски син и веднъж, в лунна нощ, той излязъл със своя бял кон“.

Представяте ли си, та това бих могъл да бъда аз! Нали бях кралски син.

Все повече приближавахме Острова на зелените ливади и копитата на Мирамис все тъй трещяха като гръмотевици. А през цялото време на мен не ми излизаше от ума онази приказка, която започваше тъй прекрасно: „Имало едно време един кралски син и веднъж, в лунна нощ, той излязъл със своя бял кон“.

ПРЕЗ ТЪМНАТА ГОРА

Докато живеех при чичо Сикстен и леля Едла, вземах от библиотеката книги с приказки. Но това не се харесваше много на леля Едла.

— Пак си забил нос в книгата — караше се тя. — Пък после има да се чудим защо си такъв бледен и жалък дребосък — ами като не излизаш навън с другите деца!

Не съм бил излизал — че аз почти през цялото време бях навън. Но може би леля Едла и чичо Сикстен биха предпочели изобщо да не се прибирам у дома. Сега поне трябва да са доволни, мисля си аз. Нали вече никога не се прибирам.

Успявах да попрочета нещичко само вечер — едва ли заради това съм бил все такъв блед. Да можеше леля Едла да ме види сега — какъв съм голям, як, загорял от слънцето, здрав. Да, загорял съм от слънцето и пращя от сили. Ако ме изправят сега на „Упландска“ срещу онзи Яне, хубавичко бих могъл да го натупам, дори с едната ръка, вързана за гърба. Само че не бих го сторил, защото не искам да се бия.

А какво ли би казала леля Едла, ако някой ѝ разправи за кладенеца на среднощния шепот? Ако разбере, че и без да забиваш нос в книгата, без да бледнееш от седене в къщи, може хем да си на чист въздух, хем да научаваш колкото си искаш приказки. Току-виж това се харесало дори на леля Едла, макар че на нея кога ли нещо ѝ е харесвало!

Все едно, просто ей тъй да знае, че в Земята на край света има кладенец, който нашепва приказки.

„Имало едно време един кралски син и веднъж, в лунна нощ, той излязъл със своя бял кон. Тръгнал през Тъмната гора...“

Тъй беше нареждал кладенецът. И тези думи просто не ми излизаха от ума. Караха ме да мисля, че не е избрал току-така тази приказка. Че аз съм кралският син, тръгнал някога през Тъмната гора, и че е дошло време отново да я прекося. Че цялата тази вечер

кладенецът е разказвал и пъл за мен, за да ме подсети какво трябва да сторя.

Попитах моя баща, краля, дали знае къде се намира Тъмната гора. Той знаеше.

— Тъмната гора се намира в Земята отгатък планините — каза той и в гласа му изведнъж прозвуча тъга. — Но защо питаш, мили мой Мио?

— Искам да отида там тази нощ, когато изгрее луната — отвърнах аз.

Моят баща, кралят, ме изгледа много странно.

— Тъй, тъй, толкова скоро — каза той и в гласа му прозвуча още повече тъга.

— Може би си против? — казах. — Може би ще се тревожиш, ако изляза нощем в Тъмната гора?

Моят баща, кралят, поклати глава.

— Не, защо да се тревожа — отвърна той. — Нищо страшно няма в една гора, която спи кротък лунен сън.

Но сетне се умълча, подпря чело с ръка и аз разбрах, че го измъчва тревожна мисъл. Приблжих се до него, обгърнах раменете му, за да го утеша, и казах:

— Искаш ли да си остана при теб, у дома?

А той дълго ме гледа и в очите му имаше толкова много тъга.

— Не, мили мой Мио, не бива. Луната вече изгря и Тъмната гора те очаква.

— И ти наистина няма да тъгуваш? — попитах аз.

— Няма, наистина — каза той и ме погали по главата.

Хукнах да питам Юм-Юм дали ще дойде с мен в Тъмната гора. Но не бях направил и няколко крачки, когато ме спря гласът на моя баща, краля:

— Мили мой Мио!

Извърнах се и видях, че стои с разперени ръце. Втурнах се обратно, хвърлих се в обятията му и той дълго-дълго ме притиска към себе си.

— Но аз ще се върна скоро — казах.

— Дали? — попита, по-скоро само пошепна, моят баща, кралят.

Открих Юм-Юм пред къщата на градинаря и му разказах, че тръгвам към Тъмната гора.

— Тъй, тъй, най-сетне — каза Юм-Юм.

Не ми стана ясно защо, когато казах, че ще тръгна към Тъмната гора, моят баща, кралят, рече: „Тъй, тъй, толкова скоро“, а Юм-Юм — „Тъй, тъй, най-сетне“. Но нямаше време да разсъждавам над това.

— Идваш ли с мен? — попитах Юм-Юм.

Юм-Юм пое дълбоко въздух.

— Да — извика той. — Да, да!

Доведох Мирамис, който пасеше в Розовата градина, и му казах, че потегляме към Тъмната гора. А Мирамис започна да танцува, сякаш по-радостна вест отдавна не беше чувал. И щом ние с Юм-Юм се метнахме на гърба му, понесе се като стрела.

Когато вече излизахме от Розовата градина, чух, че моят баща, кралят, ме вика.

— Мили мой Мио! — викаше ме той с най-тъжния глас, който някога съм чувал. Но аз не можех да се върна. Не, не можех.

Имаше много път до Земята оттатък планините. Без кон като Мирамис не бихме могли да стигнем до нея. Не бихме могли да превалим високите планини, които се издигаха почти до небесата. Но за Мирамис нямаше нищо по-лесно от това. Той се понесе над планинските върхове като птица, докато не го накарах да се приземи на най-високия връх, покрит от вечни снегове. Останахме върху гърба на Мирамис и се загледахме в земята, която ни очакваше в полите на планината. Под нас се стелеше Тъмната гора, огряна от луната, и тя изглеждаше тъй красива, в нея нямаше сякаш нищо опасно. Май беше вярно, че гора, потънала в лунен сън, не таи нищо лошо. Да, моят баща, кралят, беше прав: тук всички бяха добри, не само хората. Всички гори и ливади, всички потоци и зелени дъбрави бяха добри и не таяха нищо лошо. Да, нощта беше тиха и кротка като деня, луната галеше с лъчите си като слънцето и в мрака нямаше нищо враждебно. Нямаше нищо, от което да ни е страх.

Не, имаше нещо, от което да ни е страх. Едно-единствено нещо.

Както си седяхме върху гърба на Мирамис, далеч оттатък Тъмната гора различих земя, която тънеше в пълен враждебен мрак. Мрак, който те кара да потръпваш само като го зърнеш.

— Каква е онази ужасна земя? — попитах аз Юм-Юм.

— Оттам започва Земята Отвъд — каза Юм-Юм. — Това са пределите на Земята Отвъд.

— Земята на рицаря Като — казах аз.

В миг Мирамис се разтрепера, сякаш го втресе, а от планините се откъртиха големи скали и се затъркаляха с гръм и трясък надолу към долината.

Да, имаше една-единствена заплаха — рицарят Като. Той наистина си беше за страх. Страх, голям страх. Но аз реших да пропъдя мисълта за него.

— А сега напред към Тъмната гора — подвикнах на Юм-Юм. — Напред към Тъмната гора.

Мирамис изцвили и планинските върхове му отвърнаха с пронизително, диво ехо. Сетне бавно се запуска към лунната гора в подножието на планината. А от гората също долетя ехо, сякаш в нощта изцвилиха още сто други коня.

Спускахме се все по-надолу и по-надолу, докато копитата на Мирамис докоснаха върховете на дърветата. Сетне продължихме да се спускаме между кичестите и зелени клони. И така се озовахме в Тъмната гора.

Не съм виждал кой знае колко много гори през живота си, но едно мога да кажа: друга такава гора едва ли има. Да, Тъмната гора криеше някаква тайна. Чувствах, че из нея витае голяма и странна тайна, ала може би луната бе успяла да я забули някак и затова тя оставаше скрита за мен. Поне засега. Клоните шумоляха, нашепваха си я, но аз нищо не разбирах. Дърветата изглеждаха неподвижни, блестяха на лунната светлина и знаеха тайната, а аз не знаех нищо.

Изведнъж някъде отдалеч до нас достигна чаткане на копита. Сякаш сто коня препускаха в галоп из нощта, а когато Мирамис изцвили, сякаш сто коня изцвилиха в ответ. Чаткането на копита долиташе все по-близо и по-близо, цвиленето ставаше все по-диво и по-диво, докато накрая те изникнаха пред нас с развяващи се грива — сто бели коня, които тъй приличаха на Мирамис. Мирамис се втурна сред тях и всички вкупом препуснаха по една горска просека. Ние с Юм-Юм, вече на земята, застанахме под едно дърво, а белите коне, предвождани от Мирамис, се впуснаха в лудешка гонитба из лунната гора.

— Толкова са щастливи — каза Юм-Юм.

— А защо са щастливи? — попитах аз.

— Защото Мирамис отново е сред тях — каза Юм-Юм. — Ти не знаеше ли, че Мирамис е свързан с тъмната гора?

— Не, не знаех — отвърнах аз.

— Много неща не знаеш ти, Мио — каза Юм-Юм.

— А как стана тъй, че Мирамис се озова при мен? — попитах аз.

— Нашият повелител, кралят, оповести, че иска един от белите му жребци да дойде на Острова на зелените ливади, за да стане твой кон.

Загледах се в Мирамис, който препускаше в галоп из лунната гора и беше толкова щастлив, и изведнъж се разтревожих.

— Юм-Юм, мислиш ли, че Мирамис тъгува, задето трябва да стои при мен? — попитах. — Може би все нещо го тегли към Тъмната гора?

Щом изрекох тези думи, Мирамис препусна към мен в галоп. Опря глава на рамото ми и замря, само от време-навреме тихичко процвилваше.

— Виждаш ли сега, че предпочита да е край теб — каза Юм-Юм.

Така се зарадвах! Погалих Мирамис и му дадох едно захарче, а когато той докосна ръката ми, за да го вземе, почувствах колко меки бяха бърните му.

Продължихме да яздим през гората, следвани от стоте бели коня. Отново долавях, че наоколо витае някаква тайна. Знаеха я цялата гора, всички дървета, зелените липи и трепетликите, шумолящи тъй тихо над главите ни, когато минавахме под тях, знаеха я белите коне и птиците, разбудени от тропота на копитата, знаеха я всички, всички, освен мен. Юм-Юм май беше прав, като казваше: „Много неща не знаеш ти, Мио“.

Препуснах в галоп сред дърветата и белите коне също подкараха в галоп. Носихме се тъй бързо напред. Червената ми наметка се закачи на един клон. Ами ако дървото искаше да ме задържи, да ми разкаже тайната? Но не, аз бързах. Продължих в галоп, а наметката ми се скъса, и то здравата.

Насред гората имаше къща — отново една от онези приказни бели къщурки със сламен покрив. Край нея цъфтяха ябълкови дървета. Цветчетата им белееха на лунната светлина. Единият от прозорците беше отворен и отвътре долиташе тракане. Сякаш някой тъчеше на стан.

— Дали да не надзърнем кой тъче? — казах аз на Юм-Юм.

— Защо не? — отвърна той.

Слязохме от Мирамис и тръгнахме към къщата по пътеката между ябълковите дървета. Похлопахме на вратата и тракането веднага секна.

— Влизайте, момчета — каза някой. — Откога ви чакам.

Влязохме в къщурката, а вътре, седнала край стан, седеше тъкачка. Много мила жена, която ни кимна за поздрав.

— Защо тъчеш нощем? — попитах аз.

— Защото тъка бленуваното платно — каза тя. — А то се тъче само нощем.

През прозореца грееше луната, осветяваше платното и то проблясваше тъй красиво. По-красиво платно никога не съм виждал.

— Приказното платно и бленуваното платно се тъкат нощем — каза тя.

— Какво втъкаваш, че платното ти е толкова красиво? — попитах аз.

Тя не ми отговори, а отново се зае да тъче. Тракаше със совалката и тихичко си тананикаше:

*„Лунен лъч, лунен лъч,
и кръв от сърцето алена,
и сребро, и сребро, и по малко пурпур,
цвет от ябълка, цвет от ябълка най-накрая
и ще бъде платното меко и галецо,
от нощния вятър в тревите по-галецо.
Ала Жал-птица гората пак оглася.“*

Нареждаше думите тихо и равно и песента не ми се стори кой знае колко хубава. Но когато свърши, някъде откъм гората до мен долетя друга песен, която познавах. Права беше тъкачката — Жал-птица пак огласяше гората. Пееше от върха на едно дърво — сърце да те заболи като я слушаш.

— Защо пее Жал-птица? — попитах аз тъкачката.

А тя се разплака, сълзите ѝ се търколиха върху платното, превърнаха се в ситен лъскав маргарит и то стана още по-красиво.

— Защо пее Жал-птица? — повторих аз въпроса си.

— Пее за милото ми момиче — отвърна тъкачката и още повече се разплака. — Пее за отвлеченото ми мило момиче.

— Кой е отвлякъл милото ти момиче? — попитах аз. Но вече сам знаех отговора. Нямах нужда от него. — Недей да изричаш името — казах.

— Не, няма, защото тогава ще помръкне лунната светлина — каза тъкачката. — Лунната светлина ще помръкне, а белите птици ще заронят кървави сълзи.

— Защо ще заронят кървави сълзи? — попитах.

— Заради жребчето, което също беше отвлечено — каза тъкачката.

— Чуй как Жал-птица оглася цялата гора!

Стоях наред стаята, през отворения прозорец долиташе песента на Жал-птица и аз се заслушах в нея. Толкова вечери беше пяла тя за мен там, в Розовата градина, но тогава не разбирах за какво пее. Сега вече знаех. Тя пееше за всички отвлечени, за дъщерята на тъкачката, за братята на Ноно и за сестричката на Ири, и за още много, много други деца, заловени от жестокия рицар Като и отведени в неговия замък.

По тях скърбяха в къщурките на Острова на зелените ливади и в Земята на другия бряг на морето и оттатък планините. Скърбяха по децата, по всички изчезнали деца. Имаха по кого да скърбят дори белите коне от Тъмната гора и те плачеха с кървави сълзи, само щом чуеха името на похитителя.

Рицарят Като! Какъв страх изпитвах от него! Страх, голям страх! Но както стоях наред къщурката и слушах песента на Жал-птица, с мен стана нещо странно. Изведнъж разбрах защо е трябвало да прекося нощем Тъмната гора. От Тъмната гора започваха пределите на Земята Отвъд. А аз трябваше да отида в нея. Да отида и да премеря сили с рицаря Като, макар че изпитвах страх, голям страх. Да, толкова ме беше страх, че като си представех какво трябва да сторя, идеше ми просто да заплача.

Тъкачката се бе заела отново с платното. Тананикаше отегчителната песенчица: „Лунен лъч, лунен лъч, и кръв от сърцето алена“ и сякаш забрави, че ние с Юм-Юм сме още там.

— Юм-Юм — подхванах аз и гласът ми прозвуча някак особено. — Юм-Юм, а сега ще продължа към Земята Отвъд.

— Знам — отвърна Юм-Юм.

Останах силно изненадан.

— Как така знаеш? — попитах аз. — Че допреди малко и аз самият не знаех това.

— Много неща не знаеш ти, Мио — рече Юм-Юм.

— А ти, ти всичко ли знаеш? — попитах аз.

— Да, знам — каза Юм-Юм. — Отдавна знам, че ще отидеш в Земята Отвъд. Всички знаят това.

— Всички ли?

— Да — каза Юм-Юм. — Знае го Жал-птица. Знае го ей тази тъкачка. Знаят го стоте бели коня. Знае го Тъмната гора — нашепват си го дърветата, тревата и ябълковите цветчета там отсреща, всички знаят.

— Тъй ли?

— Знаят го всички овчари от Острова на зелените ливади — нали това разказват със свирките си нощем. Знае го Ноно. Знаят го неговата баба, Ири, братята и сестрите му. Знае го Кладенецът на среднощния шепот. Повярвай ми, всички знаят.

— Ами моят баща, кралят... — прошепнах аз.

— Твоят баща, кралят, го е знаел винаги — отвърна Юм-Юм.

— И той държи да тръгна, така ли? — попитах аз и без да искам, гласът ми леко потрепера.

— Да, държи — отвърна Юм-Юм. — Тежко му е, но държи да тръгнеш.

— А мен така ме е страх — проплаках аз. Едва сега почувствах колко ме е страх. Хванах Юм-Юм за ръката. — Юм-Юм, не смея — казах. — Защо моят баща, кралят, държи да го сторя именно аз?

— Може да го стори само момче от кралски род — отвърна Юм-Юм. — Да, само момче от кралски род.

— Ами ако това означава смърт за мен? — попитах аз и стиснах Юм-Юм още по-здраво за ръката.

Той не ми отговори.

— Каквото ще да става, моят баща, кралят, държи да тръгна, така ли?

Тъкачката бе спряла да тъче и в къщата беше съвсем тихо. Жал-птица мълчеше. Дърветата не помръдваха листа, не се чуваше никакво шумолене. Пълна тишина.

Юм-Юм кимна.

— Да — рече той, но толкова тихо, че едвам го чух. — Каквото и да става, твоят баща, кралят, държи да тръгнеш.

Обзе ме голямо отчаяние.

— Но аз не смея — развиках се. — Не смея! Не смея!

Юм-Юм не каза нищо. Погледна ме само и думица не пророни. Но Жал-птица запя отново и песента ѝ беше такава, че сърцето ми за малко да се пръсне от мъка.

— Пее за милото ми момиче — въздъхна тъкачката, зарони сълзи по платното и те се превърнаха в маргарит.

Стиснах юмруци.

— Юм-Юм — казах, — тръгвам. Тръгвам към Земята Отвъд.

В същия миг Тъмната гора зашумоля, а Жал-птица изви едни такива трели, каквито едва ли някога са огласяли друга гора на света.

— Знаех си аз — рече Юм-Юм.

— Прощавай, Юм-Юм — промълвих аз и почувствах, че отново ми иде да заплача. — Прощавай, мили ми Юм-Юм!

А Юм-Юм ме погледна с дружелюбните си очи съвсем като Бенка. Сетне се усмихна и каза:

— И аз идвам с теб.

Приятел беше Юм-Юм, истински приятел. Толкова се зарадвах, че и той ще дойде с мен. Но пък не исках да се излага на опасност.

— Не, Юм-Юм — възразих аз. — Не бива да идваш с мен там, където отивам сега.

— И аз идвам с теб — повтори Юм-Юм. — Момче от кралски род на бял кон със златна грива и свита от един-единствен приятел — тъй е предречено. Не можеш да промениш нещо, което е предопределено от стотици, стотици години.

— От стотици, стотици години — подхвана и тъкачката. — Спомням си, че тъй пееха ветровете в онази вечер, когато засадих моите ябълкови дървета, а това беше толкова отдавна. Преди стотици, стотици години... — замълча малко и добави: — Ела, Мио, трябва да закърпя наметката ти.

Свали платното от стана, отрязва от него и закърпи мястото, където се бе раздрала наметката, докато яздех през гората. Подплати с чудесното лъскаво платно дори цялата наметка и когато тя обгърна раменете ми, почувствах колко лека, мека и топла е сега.

— Давам най-красивото си платно на този, който ще спаси милото ми момиче — каза тъкачката. — Ще ти дам и хляб, хляб за гладни гърла. Разпределяй го пестеливо! Защото по пътя те чака глад.

Тя ми даде хляб и аз ѝ благодарих. Сетне се обърнах към Юм-Юм.

— Тръгваме ли, Юм-Юм?

— Тръгваме — отвърна той.

Излязохме през вратата. Тръгнахме по пътеката между ябълковите дървета. Яхнахме Мирамис. А Жал-птица разпери черни криле и полетя към планината.

Стоте бели коня не помръдваха, само ни гледаха, докато се отдалечавахме между дърветата. Да, те не ни последваха. Ябълковите дървета блестяха на лунната светлина като отрупани със сняг. Блестяха като отрупани със сняг... Може би никога вече нямаше да видя толкова красиви разцъфтели ябълки.

ОМАГЪОСАНИТЕ ПТИЦИ

Може би никога вече нямаше да видя разцъфтели ябълки, зелени шумолящи дървета и мека трева. Защото бяхме поели за земя, където нямаше цвеля, където не растяха нито дървета, нито трева.

Препускахме през нощта. Препускахме ли, препускахме. Скоро се разделихме с приветливата лунна гора, тя остана зад гърба ни. А пред нас се ширна мрак. Лунната светлина угасна, земята стана камениста, скалиста, отвред изникнаха голи зъбери. И сякаш започнаха да ни притискат, притискат. Накрая се озовахме на тясна мрачна пътека между две високи стръмни чуки.

— О, защо е толкова мрачен пътят? — въздъхна Юм-Юм. — Защо са толкова черни тия чуки, защо сме толкова слаби и безпомощни?

Пътят непрекъснато лъкатушеше, криволичеше и всяка чупка ни заплашваше сякаш с хиляди опасности. Заплаха чувстваше навярно и Мирамис. Целият трепереше и все искаше да възвие назад. Но аз държах здраво поводите и яздех неумолимо напред. Пътеката ставаше все по-тясна. Черните чуки край нея се издигаха все по-нависоко. Мракът все повече се сгъстяваше. Така стигнахме до тесен проход между скалите. А зад този проход започваше мрак, по-черен и от най-черния мрак.

— Земята Отвъд — прошепна Юм-Юм. — Оттук се минава в Земята Отвъд.

Мирамис сякаш обезумя. Изправи се на задни крака и зацвили тъй, че ни се прииска да си запушим ушите. Имаше нещо злоецо в неговото цвилене, а иначе нищо друго не се чуваше. Защото мракът оттатък прага беше напълно глух. Глух и някак дебнеш. Сякаш само чакаше да прекрачим.

Знаех, че трябва да се впусна в този мрак. И въпреки това вече не ме беше толкова страх. Сега, когато знаех, че е предопределено преди стотици, стотици години да премина мрачния праг, аз се чувствах

някак по-храбър. Казах си: „Да става, каквото ще“. Може би никога вече нямаше да се върна, но със страха щях да се преборя.

Подкарах Мирамис към мрака. Когато усети, че ни най-малко не мисля за връщане назад, той се втурна почти обезумял през тесния проход и препусна по мрачните пътеки от другата му страна. Летяхме като вихър в нощта, обгръщаше ни чернилка, няхаме представа накъде води пътят.

Но нали Юм-Юм беше с мен. Седеше отзад, здраво притиснат към гърба ми, и аз го обичах повече от всякога. Не, не бях сам. Имах за свита приятел, един-единствен приятел, съвсем като в предсказанието.

Нямам представа колко дълго сме летели като вихър в мрака. Може би броени мигове, може би много часове наред, а може би стотици, стотици години — тъй поне ми се стори. Като че ли препусках насън, лош сън, от който щях да се събудя с вик и след това дълго нямаше да заспя от страх. Но това не беше сън, който завършва с пробуждане. Препускахме ли, препускахме. Без да знаем накъде. Без да знаем докога. Просто препускахме, а наоколо беше нощ.

Изведнъж Мирамис закова на място. Намирахме се на брега на езеро. О, няма сън, по-ужасен от това езеро. Понякога сънувам как пред мен зейват страховити черни води. Но никога не съм сънувал, пък едва ли и друг някой е сънувал води тъй черни като тези, които се разкриха тогава пред погледа ми. Най-страшните и черни води на света. А край езерото не се виждаше нищо друго, освен високи, страшни скали. Над мрачната вода кръжаха птици, много птици. Не ги виждахме, чувахме само писъците им — най-жалните писъци, които съм чувал някога. Толкова мъчно ми стана за тях! Те сякаш викаха за помощ. Сякаш плачеха в отчаяние.

На другия бряг на езерото, навръх най-високата скала, се издигаше голям черен замък. В него светеше един-единствен прозорец. И той, този прозорец, приличаше на злоещо око — ужасяващо, противно черно око, което се визира втречено в нощта и не вещае нищо добро.

Замъкът на рицаря Като! Там отсреща, на другия бряг на черната вода живееше моят враг, с когото бях дошъл да премеря сили. Злоещото око, втречено над водата, ме плашеше, макар че бях решил да се преборя със страха. Плашеше ме — та можех ли аз, толкова слаб, да се преборя с такъв зъл и опасен враг като рицаря Като?

— Ще ти трябва меч — каза Юм-Юм.
Още не беше изрекъл тези думи, когато наблизко някой изохка.

— Ох... ох... ох — охкаше той. — Умирам от глад, ох... ох... ох!
Съзнавах, че може би е опасно да се приближавам до този, който охкаше. Но, реших, че който и да е той, трябва да го намеря и да се уверя, дали наистина не се нуждае от помощ.

— Трябва да открием кой стене — обърнах се към Юм-Юм. — Трябва да му помогнем.

— И аз идвам с теб — каза Юм-Юм.

— А ти, Мирамис, стой тук — казах аз и погалих Мирамис по муцуната. Той изцвили плахо. — Не се бой — казах. — Няма да се бавим.

Онзи, охкащият, едва ли беше далеч от нас, но в тъмното нямаше да е лесно да го открием.

— Ох... ох... ох — долетя отново гласът. — Умирам от глад ох... ох... ох!

Тръгнахме опипом към мястото, откъдето долиташе охкането, запрепъвахме се в камъни и на няколко пъти падахме в мрака, но най-накрая открихме една стара къщурка — същинска съборетина. Ако не беше скалата зад нея, която я подпираше, отдавна да беше рухнала. От един прозорец мъждукаше светлинка, прокраднахме се до него и надзърнахме. Вътре седеше старец — слаб, окаян дребничък старец с

чорлави посивели коси. В огнището гореше огън, а старецът се грееше на пламъците му, поклащаше се напред-назад и охкаше:

— Ох... ох... ох, умирам от глад, ох... ох... ох!

Влязохме при него. Дребничкият старец притихна и ни зяпна. Стояхме на прага, а той ни гледаше като че ли за първи път виждаше такива като нас. Вдигна кокалестите си ръце, сякаш се боеше от нещо.

— Не ми причинявайте зло — прошепна той. — Не ми причинявайте зло!

Успокоих го, че не сме дошли да му причиняваме зло.

— Чухме, че си гладен — казах. — И идваме да ти донесем хляб.

Извадих от хляба на тъкачката и протегнах ръка към стареца. Той продължаваше да ме зяпа. С протегнатата ръка пристъпих до него, но той само ме гледаше подплашено, ужасно подплашено, сякаш се боеше да не е клопка.

— Вземи хляба — казах. — Не се страхувай!

Той най-сетне се пресегна предпазливо и взе хляба. Хвана го с две ръце и го заопипва. Сетне го вдигна към носа си и го помириса. А накрая заплака.

— Хляб — прошепна той. — Хляб за гладни гърла.

Чак тогава започна да го яде. Не бях виждал друг човек да яде така. Дъвчеше ли, дъвчеше и като дъвчеше, не преставаше да плаче. Когато свърши, започна да събира трохите, които бяха нападали по дрехите му. Събира ги една по една и чак когато не остана вече нито трошица, отново втренчи поглед в нас.

— Откъде идвате? — попита старецът. — Къде има такъв хляб? В името на дългите дни на моя глад, кажете ми откъде идете?

— Идем от Земята накрай света. Там има хляб — казах аз.

— И защо сте дошли тук? — прошепна той.

— За да премерим сили с рицаря Като — отвърнах.

Щом казах това, старецът нададе вик и се катурна от стола. Търколи се на пода като сиво кълбо и допълзя до краката ни. Сви се там и вдигна към нас уплашени премигащи очички.

— Вървете си, откъдето сте дошли — прошепна той. — Вървете си, преди да е станало късно!

— Няма да се върна — казах. — Дошъл съм да премеря сили с рицаря Като.

Казах го високо и отчетливо. Изрекох името на рицаря Като възможно най-отчетливо и най-ясно, а старецът ме изгледа, сякаш очакваше всеки миг да се строполя мъртъв пред него.

— Ох... ох... ох — изохка той. — Млък! Млък и откъдето сте дошли, там си вървете. Тръгвайте, преди да е станало прекалено късно, чувате ли!

— Няма да си вървя — казах. — Дошъл съм да премеря сили с рицаря Като.

— Пет — прошепна старецът, вече съвсем обезумял от ужас. — Казах млък! Ами ако те чуят съгледвачите? Може би точно в този миг те слухтят отвън.

Старецът пропълзя до вратата и боязливо се послуша.

— Нищо не се чува — каза. — Но знаеш ли ги? Те са навсякъде — под път и над път. Накъдето и да се обърнеш, все... все съгледвачи.

— Съгледвачи на рицаря Като ли? — попитах аз.

— Мълчи бе, момче — прошепна старецът. — Толкова си млад, пък май не ти е мил животът, а? Не можеш ли да млъкнеш?

Седна на стола и сам на себе си закима.

— Да, да — каза той толкова тихо, че почти не се чу. — Накъдето и когато да се обърнеш, все съгледвачи. Сутрин, вечер, нощем. По всяко време, навсякъде.

Протегна ръка и ме хвана за лакътя.

— В името на дългите дни на моя глад — прошепна той, — заклевам те на никого да нямаш вяра! Влизаш в някоя къща... мислиш, че си сред приятели. И те те издават. Предават те на онзи от другия бряг на езерото. На никого да нямаш вяра, чуваш ли! На мен също! Откъде си сигурен, че няма да изпратя съгледвачи по петите ти, щом прекрачиш този праг?

— Не вярвам да го направиш — казах.

— Никой не може да бъде сигурен — прошепна старецът. — Никога не можеш да бъдеш сигурен.

Помълча известно време и се замисли.

— Не, няма да изпратя съгледвачи по петите ти — каза.

— Все още из тази земя се намират и хора, които не са предатели. И все още се намират такива, дето майсторят оръжия.

— На нас ни трябва оръжие — каза Юм-Юм. — На Мио му е необходим меч.

Старецът не отговори нищо. Отиде до прозореца и го отвори. А отвън, откъм езерото долетяха жалните писъци на птиците. Те сякаш проплакваха навън в тъмната нощ.

— Чуваш ли? — обърна се старецът към мен. — Чуваш ли как жално пищят? Нима искаш и ти да летиш над езерото и да пищис тѣй жално?

— Що за птици са това? — попитах.

— Това са омагьосаните птици — прошепна старецът.

— Знаеш кой ги е омагьосал, нали? Знаеш и кой е техният похитител. А сега виждаш и какво очаква онзи, който дръзне да се изправи срещу похитителя.

Толкова се натъжих, когато чух думите му! Значи тези птици бяха братята на Ноно, сестричката на Ири, дъщерята на тъкачката и всички онези, които бе отвлякъл и омагьосал рицарят Като. О, трябваше да изляза срещу него, непременно трябваше!

— На Мио му е необходим меч — каза Юм-Юм. — Без меч как ще си мери силите с рицаря Като?

— Ти каза, че още се намирали майстори на оръжия — припомних аз на стареца.

Той ме изгледа почти сърдито.

— На теб май наистина не ти е мил животът, а? — каза той.

— Къде се намират тези майстори на оръжия? — попитах отново аз.

— Тихо — каза старецът и припряно затвори прозореца. — Тихо, може да те чуят съгледвачите.

Промъкна се до вратата, долепи ухо до нея и се послуша.

— Нищо не се чува — каза. — Но знаеш ли ги? Съгледвачи под път и над път.

Сетне се наведе над мен и прошепна в ухото ми:

— Върви при Майстора-ковач и му носи много здраве от Ено. Кажи му, че ти трябва меч, който да сече камък. Кажи му, че си рицар от Земята накрай света.

Изгледа ме продължително.

— А ти наистина си такъв, нали? — попита.

— Да, да — изпревари ме Юм-Юм. — Той е рицар и принц. Принц Мио от Земята накрай света. И му е необходим меч.

— Къде мога да намеря Майстора-ковач? — попитах аз.

— В най-дълбоката пещера на най-черната планина — отвърна старецът. — Хвани през Мъртвата гора. А сега тръгвай!

Старецът отиде до прозореца и отново го отвори. И отново отвън, откъм езерото, до мен долетяха писъците на птиците в нощта.

— А сега тръгвай, принц Мио — каза старецът. — Докато седя тук, ще ти стискам палци, дано сполучиш. Ала току-виж още утре вечер от ятото, което кръжи над езерото, до мен достигнали жалните писъци на още една птица...

В МЪРТВАТА ГОРА

Затворили-незатворили вратата на Ено, чухме цвиленето на Мирамис. Той цвилеше пронизително и отчаяно. Сякаш викаше: „Мио, ела ми помогни!“

От страх сърцето ми замря.

— Юм-Юм, с Мирамис става нещо — провикнах се аз. — Чу ли? С Мирамис става нещо!

— Тихо — каза Юм-Юм. — Заловили са го... съгледвачите.

— Съгледвачите са заловили Мирамис ли? — викнах аз, без изобщо да ме е грижа, че някой може да ме чуе.

— Не викай така — прошепна Юм-Юм. — Иначе току-виж и нас заловили.

Но аз не исках да слушам. Мирамис, моят Мирамис! Да ми отнемат моя кон! Най-красивия и най-добрия кон на света!

Чух как той отново изцвили и ми се стори сякаш викаше: „Мио, няма ли да ми помогнеш!“.

— Ела — каза Юм-Юм, — трябва да видим какво правят с него.

Тръгнахме в тъмното нагоре по скалите. Пълзяхме, катерехме се. Остри зъбери раздираха пръстите ми, но аз нищо не усещах. Толкова бях отчаян заради Мирамис.

Той стоеше високо горе на една скала и блестеше бял в мрака. Моят Мирамис, най-белият и най-красивият кон на света! Цвилеше диво и се вдигаше на задни крака, за да се освободи. Но беше обкръжен от петима черни съгледвачи — двама от тях го държаха за юздите. Толкова беше подплашен, горкият Мирамис — и нищо чудно. Тъй страшни изглеждаха черните съгледвачи, които разговаряха помежду си с противни, дрезгави гласове. Ние с Юм-Юм пропълзяхме донякъде, по-нататък вече не смеехме, и залегнахме зад една скала, откъдето чувахме какво си говореха съгледвачите.

— Най-добре да го закараме с черната лодка направо на другия бряг на Мъртвото езеро — каза един от тях.

— Да, направо на другия бряг на Мъртвото езеро при рицаря Като — обади се друг.

Искаше ми се да кресна: „Само да сте посмели!“, но нищо не извиках. Та кой щеше да излезе срещу рицаря Като, ако съгледвачите ме заловяха? Ох, защо трябваше точно аз да меря сили с рицаря Като? Лежах зад скалата и горчиво се разкайвах: Да си бях стоял у дома при моя баща, краля, където никой не би могъл да ми отнеме коня! От езерото долитаха писъците на омагьосаните птици, но в този миг не исках и да зная за тях. Не, не исках и да зная за тях. Ако зависеше от мен, съгласен бях цял живот да останат омагьосани, стига аз да си получех обратно моя златогривест Мирамис!

— Навярно някой е преминал границата — каза един от съгледвачите. — Белият кон сигурно е носел някого на гърба си. Врагът е сред нас.

— Може само да ни радва, ако врагът е сред нас — каза друг. — Толкова по-лесно ще е да го заловим.

Толкова по-лесно ще е за рицаря Като да го смачка и да го унищожи.

Разтреперах се, когато чух тези думи. Аз бях преминалият границата враг, врагът, който рицарят Като трябваше да смаже и унищожи. Все повече се разкайвах, че бях дошъл. И така ми домъчня за моя баща, краля! А дали и на него му беше домъчняло, дали се тревожеше за мен? Да можеше да е до мен и да ми се притече на помощ! Да можех да поговоря с него малко! Да му кажа: „Знам, че държиш да излезе срещу рицаря Като, но бъди така добър и не искай това от мен. Помогни ми да си върна Мирамис и да се махнем оттук! Никога по-рано не съм имал свой кон, сам знаеш, и толкова много го обичам. Никога не съм имал и баща, и това знаеш. Но ако рицарят Като ме залови, никога вече няма да се върна при теб. Помогни ми да се махна! Не искам да стоя повече тук. Искам да бъда край теб. Искам да се прибера заедно с Мирамис у дома, на Острова на зелените ливади“.

Както лежах замислен зад скалата, сякаш изведнъж чух гласа на моя баща, краля. Въобразявах си, разбира се, но наистина ми се стори, че чувам гласа му.

— Мили мой Мио! — каза той.

Само толкова. Но аз разбрах, че иска да бъда храбър, а не да се свивам, да плача и да хленча като дете. Отнели ми бяха Мирамис,

вярно. Но нали бях рицар, а не някогашният Мио, дето строеше колиби в Розовата градина и бродеше със свирката си по хълмовете на Острова на зелените ливади. Да, аз бях рицар, и то добър рицар, не като Като. А рицарите са храбри и не плачат.

И аз не заплаках, макар че пред очите ми съгледвачите задърпаха Мирамис надолу към езерото и го качиха в една голяма черна лодка. Не заплаках, макар че Мирамис цвилеше, сякаш го биеха с камшик. Не заплаках и когато съгледвачите вдигнаха веслата и чух как започнаха да гребат в тъмната вода. Ударите на веслата достигаха все по-приглушено до мен, за последен път чух как Мирамис изцвили отчаяно нейде в далечината, а сетне лодката изчезна и повече не се видя — и дори тогава аз не заплаках. Та нали бях рицар!

Не съм плакал ли? Плаках и още как! Клечах зад скалата, притиснал чело в коравия камък, и хлипах тъй, както никога през живота си не съм хлипал. Добрите рицари трябва и да казват истината. А истината е, че плаках. Заради Мирамис. Хлипах ли, хлипах и щом си представех преданите му очи, още повече се разплаквах. Тъкачката разправяше, че стоте бели коня плачели с кървави сълзи за отвлеченото жребче. Може би и аз плачех с кървави сълзи за Мирамис, знам ли. Милият ми златогривест Мирамис! Нямаше го вече и едва ли щях да го видя отново.

Юм-Юм се наведе над мен и сложи ръка на рамото ми.

— Стига плака, Мио — каза той. — Време е да вървим при Майстора-ковач. Нали ти трябва меч.

В мен имаше още много неизплакани сълзи, но аз ги преглътнах. Преглътнах ги колкото може по-дълбоко. И така тръгнахме да търсим Майстора-ковач.

„Хванете през Мъртвата гора“ — беше казал Ено.

Но къде ли се намираше тази Мъртва гора?

— Трябва да намерим Майстора-ковач, преди да е отминала нощта — казах аз на Юм-Юм. — Мракът ще ни крие от съгледвачите. Трябва да побързаме и да прекосим Мъртвата гора още тази нощ.

Тръгнахме обратно по скалите към къщичката на Ено. Тя беше обгърнатата от мрак и тишина, никой не охкаше отвътре. Продължихме напред в нощта и така стигнахме до Мъртвата гора. В тази гора не се чуваше нито свиренето на вятър, нито шумоленето на листа, защото в

нея нямаше нежни зелени листица, които да шумолят. Там се издигаха само мъртви черни стволи с мъртви чепати черни клони.

— Ето че се озовахме в Мъртвата гора — каза Юм-Юм, когато тръгнахме сред дърветата.

— Да, озовахме се — казах аз. — Но дали някога ще се измъкнем от нея?

Защото това бе гора, в която направо да се изгубиш, гора като от сънищата. Вървиш, вървиш, а тя край няма.

Докато вървахме през Тъмната гора, ние с Юм-Юм се държахме ръка за ръка и се чувствахме много слаби и съвсем беззащитни. Мъртвите дървета се издигаха тъй нагъсто, че не виждахме почти нищо пред себе си.

— О, защо растат тъй нагъсто дърветата! — въздъхна Юм-Юм. — Защо е толкова черен този мрак, защо сме толкова слаби и безпомощни!

Вървахме ли, вървахме. От време на време някъде отдалеч до нас достигаха гласове. Това бяха съгледвачите. Ено май имаше право, като казваше, че съгледвачите на рицаря Като са навред. Цялата Мъртва гора явно гъмжеше от тях. А щом ги чуехме някъде в далечината между дърветата, ние с Юм-Юм веднага спирахме и затаяхахме дъх.

Вървах ме ли, вървахме.

— Дълга е нощта тук в Мъртвата гора — каза Юм-Юм. — Но още по-дълъг е навярно пътят до пещерата на Майстора-ковач.

— Юм-Юм, дали ще го намерим... — подхванах аз.

Но изведнъж млъкнах. Думица повече не можах да кажа. Защото насреща ни между дърветата се зададе цяла потеря черни съгледвачи. Юм-Юм също ги забеляза и стисна здраво ръката ми. Те още не ни бяха открили, но всеки миг щяха да се нахвърлят върху нас и край... никога нямаше да премеря сили с рицаря Като. И още следващата нощ Ено щеше да открие сред кръжащото над езерото ято две нови, жално проплакващи птици.

Съгледвачите все повече приближаваха, а ние стояхме като заковани, без да помръдваме. Ала тогава се случи нещо странно. Един стар черен ствол току до нас се разтвори и аз открих, че е кух отвътре. Преди да разбере какво става, ние Юм-Юм се намерихме в хралупата и се сгушихме разтреперани като пиленца, над които кръжи ястреб. Съгледвачите бяха вече досами нас и ние чувахме какво приказват.

— Някой говореше тук, в Мъртвата гора — каза един от тях. — Кой може да говори в Мъртвата гора?

— Врагът е сред нас — каза друг. — В Мъртвата гора трябва да е говорил той, врагът.

— Ако врагът е тук, в Мъртвата гора, скоро ще го заловим — каза трети. — Търсете, търсете навсякъде!

И ние чухме как те се впуснаха да търсят и претърсват между дърветата, слушахме дебнещите им стъпки, гушихме се и се чувствахме слаби и подплашени.

Търсиха, търсиха, но не ни откриха. Гласовете им постепенно се отдалечиха и заглъхнаха. Накрая всичко утихна. Кухото дърво ни бе спасило.

Защо ни спаси кухото дърво, не ми беше много ясно. Може би цялата Мъртва гора мразеше рицаря Като и искаше да помогне на този, който се готвеше да премери сили с него. Може мъртвият ствол да е бил някога здраво, младо дърво с много зелени листа, готови да зашумолят, щом засвири вятър в клоните му. Навярно злобата на рицаря Като бе съсипала и умъртвила тези листа. Не ми се вярва дърветата да простят на някого, който е умъртвил зелените им листица. Сигурно затова дървото искаше да помогне на този, който се готвеше да премери сили с рицаря Като.

— Благодаря, милото ми дърво — казах аз, когато излязохме от хралупата.

Но дървото остана нямо, безжизнено и нищо не ми отговори.

А ние продължихме да вървим през Мъртвата гора.

— Вече се развиделява — каза Юм-Юм, — а още не сме намерили пещерата на Майстора-ковач.

Да, нощта си отиваше. Но утрото не беше ведро и светло като у дома. Тукашното утро беше сиво, страховито и дрезгаво — то почти не се различаваше от мрака. Припомних си часовете на зазоряване у дома, на Острова на зелените ливади, когато яздехме Мирамис из росната трева и всяка тревица блещукаше от капчиците по нея. Потънал в мисли за Мирамис, почти забравих къде се намираме. Затова нито се учудих, нито се стреснах, когато чух тропота на приближаващи копита. Ето го и Мирамис, казах си аз.

Ала Юм-Юм ме стисна здраво за лакътя и прошепна:

— Чуваш ли! Из Мъртвата гора яздят съгледвачи.

И аз разбрах, че всичко е свършено. Сега вече нищо не можеше да ни спаси. Всеки миг измежду дърветата щяха да изникнат черните съгледвачи, щяхме да ги видим, а те на свой ред също щяха да ни забележат. Щяха да връхлетят като вихрушка, препускайки, да се наведат и да ни метнат на конете, а сетне да се понесат към замъка на рицаря Като. Аз никога нямаше да премеря сили с него. И още на следващата нощ Ено щеше да открие сред кръжащото над езерото ято две нови, жално проплакващи птици.

Всичко беше свършено. За мен нямаше никакво спасение. Тропотът на копита се чуваше все по-близо. Ала тогава се случи нещо странно. Земята пред краката ни се разтвори и аз открих, че там има пещера. И преди да разбере какво става, ние с Юм-Юм се озовахме сгушени долу в пещерата, разтреперани като зайчета, подгонени от лисица.

Тъкмо на време! Копитата трополяха вече съвсем наблизко. В следващия миг над главите ни изтопуркаха съгледвачите, минаха над пещерата. Чухме чаткането на копита — тежките копита на конете изтрещяха точно над пещерата. Няколко буци пръст се откъртиха и се посипаха отгоре ни. А ние се гушихме и се чувствахме тъй слаби и подплашени.

Но сетне всичко утихна. Утихна, сякаш в мътната гора нямаше и помен от съгледвачи. Дълго чакахме.

— Мисля, че вече може да се измъкваме — казах аз най-накрая.

Ала в същия миг отново отекна ужасяващия тропот на копита. Съгледвачите се връщаха. Още веднъж над главите ни прокънтяха копита, чухме гласовете и виковете на съгледвачите. Те слязоха от конете и се разположиха на земята досами пещерата. Виждахме ги през отвора ѝ. Седяха тъй близо до нас, само да речехме, с пръст можехме да ги пипнем. И чувахме какво си говореха.

— Заповед на рицаря Като — да бъде заловен врагът — каза един от тях. — Врагът, който е яздил белия жребец, трябва да бъде заловен тази нощ, тъй гласи заповедта на рицаря Като.

— Врагът е сред нас — обади се друг, — ще го заловим и още как. Търсете, търсете навсякъде!

Тъй близо до нас седяха и си говориха как щели да ни заловят! Изглеждаха от черни по-черни и от страшни по-страшни сред

зловещата сивкава дрезгавина и безчетните мъртви дървета, а черните им коне лудо въртяха глави и тъпчеха земята.

— Търсете, търсете навсякъде — подкани един съгледвач. — Ето тук, каква е тази дупка?

Вход на пещера — обади се друг. — Може би врагът се крие в нея. Търсете навсякъде!

Ние с Юм-Юм се вкопчихме здраво един в друг. Сега вече всичко беше свършено, ясно.

— Ще проверя с копието — каза един от съгледвачите.

— Ако врагът се крие вътре, ще го намуша с острието.

И през отвора се подаде черно копие. Бяхме се сгушили колкото може по-навътре в пещерата. Ала копието беше толкова дълго! Острието му все повече приближаваше, ръгаше на всички посоки. Нас обаче така и не ни уцели. Заби се в стената между Юм-Юм и мен, но не ни уцели.

— Търсете, из цялата Мъртва гора търсете — ревноха съгледвачите отвън. — Заповед на рицаря Като — да се залови врагът! Тук го няма. Търсете навсякъде!

И съгледвачите се метнаха отново на черните коне и препуснаха напред.

Бяхме спасени. Пещерата ни спаси, но защо ли? Може би дори земята и пръстта мразеха рицаря Като и искаха да помогнат на този, който идеше да премери сили с него? Може би някога върху тази пръст бе расла мека зелена трева. Трева, окъпана рано сутрин от роса. Навярно злобата на рицаря Като бе съсипала и умъртвила тази трева. Не ми се вярва пръстта да прости на някого, който е умъртвил меката зелена трева, расла някога върху нея. Сигурно затова земята предложи закрила на този, който идеше да премери сили с рицаря Като.

— Благодаря, мила земя — казах аз на тръгване.

Но земята не ми отговори. Тя остана безмълвна, а пещерата изчезна.

Тръгнахме отново и дълго вървахме, докато най-накрая Мъртвата гора свърши. Насреща ни се изправиха скали и планини. Какво беше моето отчаяние — стояхме отново пред скалите край Мъртвото езеро! Да, голямо беше отчаянието и за двама ни, и за Юм-Юм, и за мен. Излизаше, че всичко е било напразно. Никога нямаше да намерим Майстора-ковач. След цяла нощ бродене из Мъртвата гора стояхме

отново там, откъдето бяхме тръгнали. Отново пред нас бе къщурката на Ено — мъничка, сива, схлупена. И за да не се срути, тя все тъй се подпираше на една висока, черна като въглен скала.

— Това сигурно е най-черната планина на света — каза Юм-Юм.

Най-черната планина — но нали точно там трябваше да търсим пещерата на Майстора-ковач! В най-дълбоката пещера на най-черната планина, тъй беше казал Ено.

— О, Юм-Юм — подхванах аз. — Сега вече ще видиш...

Но бързо млъкнах. Да, всичко беше свършено.

Защото откъм Мъртвата гора връхлетя дълга-дълга потеря от черни съгледвачи. Някои тичаха, други препускаха на черни коне, но всички се носеха към нас. Бяха ни забелязали и крещяха шумно с неестествените си дрезгави гласове:

— Врагът е сред нас. Ето го! Да се залови! Да се залови! По заповед на рицаря Като врагът трябва да се залови!

Ние с Юм-Юм стояхме, притиснали гърбове към планината зад нас, а съгледвачите все повече приближаваха. Да, всичко беше свършено. Никога нямаше да премеря сили с рицаря Като. Стана ми тъжно, много тъжно. Идеше ми да се хвърля на земята и да заплача. Още на следващата нощ Ено щеше да различи сред кръжащото над езерото ято още една птица, една нова птица, която щеше да плаче по-високо и по-жално от всички останали. А Ено щеше да я гледа от прозореца и да мълви сам на себе си:

— Ето че там сега лети и принц Мио.

НАЙ-ДЪЛБОКАТА ПЕЩЕРА В НАЙ- ЧЕРНАТА ПЛАНИНА

Ала тогава се случи нещо странно. Скалата, към която стояхме притиснати, се разтвори и преди да разбера какво става, двамата с Юм-Юм се озовахме вътре в планината, разтреперани като агънца, подгонени от вълк.

Вече нямаше от какво толкова да се боим. Намирахме се вътре в планината, а съгледвачите останаха навън, скалната стена се затвори и в нея нямаше никаква пролука. Тук те не можеха да ни хванат. Но до нас все пак достигаше как вилнеят навън.

— Търсете, търсете навсякъде — крещяха те. — Врагът беше сред нас, а сега изчезна. Търсете навсякъде!

— Търсете, търсете — казах аз. — Тук никога няма да ни откриете.

Олекна ни и на двамата, на Юм-Юм и на мен, и ние волно се разсмяхме вътре в планината. Ала щом се сетих за Мирамис, смехът ми секна.

Огледахме се. Намирахме се в голяма пещера. Край нас беше мрачно, но не съвсем тъмно. Отнякъде, неясно откъде мъждукаше светлина. На всички посоки навътре към недрата на планината от пещерата се разклоняваха галерии.

„В най-дълбоката пещера на най-черната планина живее Майстора-ковач“ — тъй беше казал Ено. Може би някоя от тези мрачни галерии водеше към Майстора-ковач, но коя точно? Нямахме никаква представа. Кой знае още колко щяхме да се лутаме, преди да я открием.

— Е, озовахме се поне в най-черната планина — каза Юм-Юм.

— Озовахме се — казах аз, — вярно, но дали някога ще се измъкнем отново от нея?

Планина като от сънищата. Вървиш, вървиш из причудливи мрачни галерии, а те край нямат.

Хванахме се с Юм-Юм за ръка и тръгнахме навътре към недрата на планината. Чувствахме се тъй слаби и неуверени, а до най-дълбоката пещера сигурно имаше още много път.

— О, защо е тъй злокобна планината! — каза Юм-Юм. — Защо са тъй мрачни галериите, защо сме тъй слаби и безпомощни!

Вървахме ли, вървахме. Галериите непрекъснато се разклоняваха. Водеха в най-различни посоки. Сякаш цялата планина бе прорязана от мрежата на мрачни галерии. Понякога мъждивата светлина стигаше до нас малко по-силно, тогава различавахме пътя на няколко крачки пред себе си, но случваше се и да вървим в такъв мрак, че нищо да не виждаме. На места сводовете тъй се снижаваха, че беше невъзможно да вървиш изправен, а на места оставаха високо над главите ни като в катедрала. По скалните стени сълзеше вода, отвред пронизваше студ и ние се загръщахме още по-плътно в наметките си, за да не мръзнем.

— Дали някога ще се измъкнем оттук, дали ще намерим Майстора-ковач? — каза Юм-Юм.

По едно време огладняхме и извадихме малко от хляба за гладни гърла. Отчупихме си само по залък, защото не знаехме колко време ще трябва да изкараме с него.

Ядохме вървешком. Тъкмо бях преглътнал моя залък, когато се озовахме на кръстопът, от който можеше да се тръгне в три различни посоки.

По скалите сълзеше вода, а аз бях жаден. Спрях да опитам водата. Не беше особено вкусна, но друга нямаше. Когато утолих жаждата си, извърнах се да кажа нещо на Юм-Юм. Ала Юм-Юм го нямаше. Беше изчезнал. Може би изобщо не бе забелязал, че спрях да пия вода, може би вървеше напред и мислеше, че го следвам.

Отначало никак не се изплаших. Спрях насред разклонението и се почудих кой ли път е хванал Юм-Юм. Той едва ли можеше да се е отдалечил на повече от няколко крачки, значи достатъчно бе да извикам името му.

— Юм-Юм, къде си? — викнах аз с цяло гърло. Но викът ми се чу само като зловец шепот. Що за странна планина бе това? Скалите погълнаха моя вик, задушиха го и от него остана само шепот. И този шепот се върна като ехо. Отекна многократно в планината.

— Юм-Юм, къде си? — шепнеха мрачните сводове. — Юм-Юм, къде си... Юм-Юм, къде си?

Колко се изплаших! Опитах да викам по-високо, но планината продължи да шепне. Не можех да повярвам, че това е моят глас, струваше ми се, че шепне някой друг. Някой друг, който се спотайваше нейде в планината и ми се присмиваше.

— Юм-Юм, къде си... Юм-Юм, къде си — шепнеше той.

О, как се изплаших тогава! Втурнах се наляво, но само след няколко крачки хукнах обратно към разклона, хванах десния път, пак се върнах, втурнах се по средната галерия. Юм-Юм, накъде си тръгнал? Вече не смеех да викам, защото шепотът на планината ми се струваше по-ужасен от всичко останало. Но си казвах, че Юм-Юм сигурно ще почувства как се топя от мъка по него и сам ще се върне.

Пътят продължаваше да се разклонява. Нови мрачни галерии тръгваха на всички възможни посоки, а аз се лутах насам-натам и търсех ли, търсех. Казвах си, че не бива да плача, нали бях рицар. Но нямах сили да бъда повече рицар. Представих си как Юм-Юм, залутан из някой друг край на пещерата и също тъй нещастен, ме вика, паднах ничком върху грапавите скали и захлипах като онзи път, когато съгледвачите отвеждаха Мирамис. Сега вече нямах нито Мирамис, нито Юм-Юм. Бях сам-самичък. Лежах на земята, плачех и се разкайвах за това, че бях дошъл тук, не разбирах как можа моят баща, кралят, да поиска от мен да напусна дома и да изляза срещу рицаря Като. Да можеше в този миг моят баща, кралят, да се появи, бих му казал какво мисля.

„Виждаш ли колко самотен съм сега! — бих му казал аз. — Няма го вече Юм-Юм, ти знаеш, че той е най-добрият ми другар, откак изгубих Бенка. А ето че сега изгубих и Юм-Юм. Останах сам-самичък, и то не за друго, а защото ти пожела да премеря сили с рицаря Като.“

За пръв път си помислих, че моят баща, кралят, може би не е съвсем прав да ме излага на всичките тези изпитания. Ала както лежах, плачех и мислех за него, изведнъж сякаш чух гласа му. Въобразявах си само, разбирам, но наистина ми се стори, че чувам неговия глас.

— Мили мой Мио — каза той.

Само толкова. Но сякаш искаше да ми каже, че няма защо да тъгувам. И аз реших, че може би все пак ще открия Юм-Юм.

Като понечих да се изправя, нещо изпадна от джоба ми, Малката върбова свирка, която ми беше издялал Ноно. Върбовата свирка, на която свирех, когато се бяхме събрали край вечерния огън на Острова на зелените ливади.

„Дали да не засвирия? — казах си аз. — Дали да не изкарам онази стара мелодия, на която ни учи Ноно?“. Спомних си, че с Юм-Юм се бяхме уговорили, ако някога се изгубим, всеки от нас да засвири старата мелодия.

Опрях свирката до устните си. Но се боях да духна. Страхувах се да не би и от нея, както и от гърлото ми, да излязат само зловещо глухи звуци. Но реших, че каквото и да става, трябва поне да опитам. Така засвирих онази мелодия.

О, колко ясно отекна тя! Отекна в мрачната планина тъй звучно, чисто и прекрасно, едва ли не по-прекрасно отколкото на Острова на зелените ливади.

Изкарах мелодията докрай и се ослушах. Неjde далеч, далеч из недрата на планината до мен достигнаха в отговор ясни звуци. Чувах се слабо, но аз разбрах, че ми отговаря Юм-Юм. И се почувствах пощастлив от когато и да било.

Продължих да свиря и макар да бях толкова щастлив, сълзите ми не пресъхнаха отведнъж — вървах напред, свирех и си поплаквах. Поплаквах си по мъничко, съвсем по мъничко, докато вървах напред, свирех и се ослушах за свирката на Юм-Юм. Понякога тя се чуваше по-наблизо и аз винаги се стараех да вървя в посоката, от която долитаха звуците. Те се чувах все по-близо и по-близо. Все по-ясно и по-ясно, все по-звучно и по-звучно до мен долиташе старата мелодия, свирена от друга свирка, не от моята. И наред мрачната галерия пред мен току изникна Юм-Юм. Юм-Юм, моят най-добър другар! Протегнах ръка и го докоснах. Прегърнах го през раменете. Исках да се уверя, че това наистина е той. И това беше той, моят най-добър Другар.

— Ако някога срещна отново Ноно, непременно ще му благодаря за свирките, които ни издялка — каза Юм-Юм.

— Аз също — казах.

Но после ми мина през ума, че едва ли ще срещнем отново Ноно.

— Юм-Юм, накъде да вървим сега? — попитах.

— Все едно накъде, важното е отново да вървим двама — каза Юм-Юм, сякаш четеше мислите ми.

И отново тръгнахме да вървим, да вървим, но вече не се чувствахме тъй слаби и неуверени. Нали бяхме отново двама и свирехме със свирките си. Старата мелодия отекваше в най-черната планина тъй звучно и прекрасно, сякаш искаше да ни утеши, да ни вдъхне смелост. Пътят тръгна надолу. Все по-надолу и по-надолу. Мъждукащата светлина, която ни сочеше пътя из планината, стана малко по-силна. Навярно идваше от огън. Да, по мрачните скални стени играеше огнено зарево, трептеше и хвърляше все по-големи отблясъци.

А ние все повече и повече се приближавахме до този огън, докато вървахме и свирехме. Свирехме старата мелодия и в мига, в който влязохме в пещерата на Майстора-ковач.

Това беше ковачница, в която гореше огромен огън. Насред ковачницата имаше огромна наковалня, а до наковалнята стоеше мъж. Най-високият и най-силният мъж, който съм виждал някога. Мъжът имаше гъста рижава коса и дълга рижа брада. Целият беше почернял от сажди и имаше най-грубите и най-черните ръце, които съм виждал някога. Веждите му бяха гъсти, рунтави и когато влязохме в пещерата, той застана неподвижно, сбърчи ги и ни загледа с голямо учудване.

— Кой свири в моята планина? — попита Майстора-ковач. — Кой, кой свири в моята планина?

— Един рицар, следван от своя оръженосец — отвърна Юм-Юм. — Един рицар от Земята накрай света — принц Мио.

Майстора-ковач се приближи до мен. Докосна челото ми с черния си показалец и продължи да ме гледа учудено.

— Колко е светло челото ти — каза той. — Колко е ведър погледът ти! И колко хубаво свириш в моята планина!

— Дошъл съм да те помоля за меч — казах аз. — Изпраща ме Ено.

— За какво ти е меч? — попита Майстора-ковач.

— За да премеря сили с рицаря Като — отвърнах.

Щом чу тези думи, Майстора-ковач нададе ужасяващ рев, рев, какъвто никога не съм чувал.

— С рицаря Като ли? — изрева той тъй, че цялата планина прогърмя. — Смърт, смърт на рицаря Като!

Надалеч из мрачните галерии се разнесе сякаш тътен на приближаваща буря. Когато Майстора-ковач пускаше гласа си, той не се превръщаше в шепот. Не, ехото му гърмеше между скалните стени по-страшно от тътнеж на приближаваща буря.

Майстора-ковач стоеше като канара, свил едрите си черни ръце в пестници, а отблясъците на огъня осветяваха пламналото му от ярост лице.

— Смърт, смърт на рицаря Като — продължаваше да крещи той.

А заревото на огъня осветяваше и цяла редица остри мечове, които висяха по стените на пещерата. Те хвърляха искри и отблясъци и навяваха страх. Застанах пред тях и ги заразглеждах.

Майстора-ковач престана да крещи и дойде при мен.

— Виждаш ли моите мечове? — каза той. — Всичките мои стари мечове. Ковал съм ги все за рицаря Като. Аз съм този, който кове мечовете на рицаря Като.

— Щом коवेश мечове за него, защо викаш: „Смърт на рицаря Като“? — попитах аз.

Майстора-ковач сви още по-здраво пестници, чак кокалчетата на пръстите му побеляха.

— Защото никой не мрази рицаря Като тъй силно, както аз, дето му кова мечовете — отвърна той.

Едва сега забелязах, че след Майстора-ковач се влачи дълга желязна верига, която го приковава към скалната стена. Тя дрънчеше при всяка негова крачка.

— Защо си прикован за скалата? — попитах. — Защо не нажежиш веригата в огнището и не я разбиеш с чук върху наковалнята?

— Сам рицарят Като ме прикова за тази скала — отвърна Майстора-ковач. — А неговите вериги не ги огъва ни огън, ни чук. Не е никак лесно да се разкъсат оковите на омразата на рицаря Като.

— А защо трябва да носиш оковите на неговата омраза? — попитах.

— Нали аз съм този, който кове неговите мечове — отвърна Майстора-ковач. — Аз кова мечовете, които убиват добрите и невинните. И той ме окова в най-сигурните окови, които съществуват, защото без моите мечове е загубен.

Майстора-ковач ме гледаше с очи, в които сякаш гореше огън.

— Седя си аз в моята пещера и кова мечове за рицаря Като. Кова мечове за него и денем, и нощем и той знае това. Но има и нещо, което той не знае, сега ще ти го покажа.

Майстора-ковач се затътри към най-тъмния ъгъл на пещерата и от една пукнатина в скалата извади меч. Мечът проблесна в ръката му като пламък.

— Преди стотици, стотици години се залових да кова меч, който сече камък — каза той. — И тази нощ най-сетне успях да го завърша, едва тази нощ след всичките дълги години.

Замахна с меча и с един-единствен удар го заби дълбоко в скалната стена.

— О, милият ми меч, милият ми огньо — рече той. — Милият ми меч, който сече камък!

— За какво ти е меч, който сече камък? — попитах.

— Ще ти кажа — отвърна Майстора-ковач. — Този меч не съм го ковал за добрите и невинните. Този меч чака сгода да посече самия рицар Като. А той има сърце от камък, ти да не би да не знаеш?

— Не, толкова малко знам за рицаря Като — отвърнах. — Знам само, че съм дошъл тук, за да премеря сили с него.

— Сърце от камък има той — повтори Майстора-ковач. — И десница от желязо.

— Десница от желязо ли? — учудих се.

— Че ти не знаеш ли? — каза Майстора-ковач. — Някога е изгубил дясната си ръка и вместо нея сега има десница от желязо.

— И какво прави с тази десница от желязо? — попитах аз.

— Изтръгва сърцата на хората от гърдите им — отвърна Майстора-ковач. — Забие желязната си десница и — кръц, извади сърцето. А след това сложи вместо него каменно сърце. Всички около рицаря Като трябва да имат сърца от камък, такава е неговата воля.

Потреперах, когато чух тези думи. И изведнъж зажадувах час по-скоро да премеря сили с рицаря Като.

Майстора-ковач стоеше до мен, а черните му ръце милваха меча — неговата най-голяма скъпоценност.

— Дай ми твоя меч, който сече камък — замолих го аз. — Дай ми твоя меч, та да мога да премеря сили с рицаря Като.

Майстора-ковач дълго мълча и ме гледа, преди да ми отговори.

— Добре, ще ти дам моя меч — каза той накрая. — Ще ти дам моя огньо. Защото челото ти е тъй светло, защото погледът ти е тъй ведър, защото свиреше тъй хубаво в моята планина.

Той ми подаде искрящия меч, а от допира с меча по жилите ми сякаш се разля огън и аз се почувствах изведнъж много силен.

Сетне Майстора-ковач се приближи до скалната стена и отмести един камък, който затуляше голям отвор. Лъхна ме студен леден вятър, чух бученето на вълни.

— Всезнаец е рицарят Като — каза Майстора-ковач. — Но не знае, че съм прокопал тунел в скалите и че от затвора, в който ме държи, все пак има излаз. Години наред копах, за да направя този изход.

Приближих до отвора и пред погледа ми се разкри Мъртвото езеро, а отвъд Мъртвото езеро — замъкът на рицаря Като. Отново беше нощ и както предишния път замъкът се издигаше мрачен и черен. И както предишния път, един-единствен прозорец светеше като зловещо око над водите на Мъртвото езеро.

Юм-Юм също приближи, застана до мен и двамата притихнахме умислени, че приближава часът на разплата.

А зад нас стоеше Майстора-ковач и аз чух неговия глас.

— Иде, иде — рече той, — иде вече часът на разплата с рицаря Като.

ЖЕЛЯЗНАТА ДЕСНИЦА

Над езерото тегнеха навъсени облаци, а омагьосаните птици пронизваха въздуха с писъците си. Под нас се пенеха черни вълни, пенести вълни, които щяха да подхвърлят лодката ни по Мъртвото езеро и може би да я разбият в скалата, върху която се издигаше замъкът на рицаря Като.

Майстора-ковач стоеше при отвора на пещерата и гледаше как развързвах малката лодка. Тя лежеше на пристан в едно заливче, врязано в самата планина и закътано между високи скали.

— Всезнаец е рицарят Като — каза Майстора-ковач, — но че Мъртвото езеро се е врязало в моята планина, това вече не знае. Не знае и нищо за моето тайно заливче, нито пък за лодката, която лежи край тайния кей в подножието на моята пещера.

— За какво ти е лодка, щом никога не можеш да излизаш с нея? — попитах.

— Мога — отвърна Майстора-ковач. — Прекрачвам отвора на пещерата и опъвам веригата до краен предел. Тогава мога да гребя. Правя до три загребвания с веслата в моето тайно заливче.

Той продължаваше да стои край отвора на пещерата, едър, черен, надвесен навън, над самия кей, а наоколо беше толкова тъмно, че едвам го различавах.

Затова пък го чух, когато се разсмя със странен зловец смях. Сякаш не умееше да се смее истински.

— Всезнаец е рицарят Като — каза Майстора-ковач. — Но има още нещо, което не знае. Не знае какъв товар ще пренесе тази нощ моята лодка през Мъртвото езеро.

— Но има и нещо, което *ти* не знаеш — казах. — Не знаеш дали ще видиш някога отново лодката си. Ами ако тя се озове на дъното на езерото още тази нощ? Ако още тази нощ се озове на дъното на Мъртвото езеро, където вълните ще я полюшват като люлка, и ако в тази люлка спим ние двамата с Юм-Юм? Какво ще кажеш тогава, а?

Майстора-ковач въздъхна тежко.

— Тогава ще кажа само: „Спи спокоен сън, принц Мио! Спи спокоен сън в твоята люлка, полюшвана от вълните!“

Започнах да гребя и Майстора-ковач изчезна от погледа ни. Погълна го околният мрак. Но гласът му успя да ни догони. Тъкмо когато се канехме да минем през тесния пролив, който отделяше тайното заливче на Майстора-ковач от Мъртвото езеро, аз чух, че той ни зове.

— Бъди нащрек, принц Мио — шепнеше той. — Бъди нащрек, щом видиш желязна десница. Защото ако тогава не си веднага готов с меча, свършено е с принц Мио.

„Свършено е с принц Мио... свършено е с принц Мио“ — зашепнаха скалите край нас и в тези думи звучеше много болка. Но аз не успях да се замисля над тях, защото в същия миг върху лодката връхлетяха бурните вълни на Мъртвото езеро и я запокитиха далеч-далеч от скалата на Майстора-ковач.

Носехме се по вълните, а под нас всичко вреше и кипеше. Откъснати от сушата, ние се почувствахме тъй слаби и подплашени.

— О, защо е тъй малка лодката ни — въздъхна Юм-Юм. — Защо е тъй дълбоко езерото, а вълните тъй бурни, защо сме тъй слаби и безпомощни!

О, колко бурни бяха вълните на Мъртвото езеро! По-бурни вълни никога не съм виждал. Връхлетяха връз нас, мятаха ни, блъскаха ни, а сетне ни подхвърляха на нови вълни. Всякакви опити да гребем бяха безсмислени. Стискахме веслата и двамата — Юм-Юм и аз. Стискахме ги с всичка сила. Но ето че връхлетя съскаща вълна и изтръгна едното весло от ръцете ни, а след нея друга, с разпенен гребен, пречупи второто и заприиждаха всякакви вълни — съскаха, пенеха се, издигаха се нависоко и ни обграждаха като планини и нас, и лодката ни, крехка и малка като нас самите.

— Ето че останахме без весла — каза Юм-Юм. — А скоро ще останем и без лодка. Вълните ще я запратят срещу скалите на рицаря Като и тя ще се разбие. И никога вече няма да имаме нужда от лодка.

От всички страни заприиждаха омагьосани птици. Кръжаха около нас, пищяха, ридаеха. Прелитаха съвсем наблизко. И срещу мен в мрака светеха тъжните им птичи очички.

— Ти да не си брат на Ноно? — попитах аз една от тях.

— Ти да не си сестричката на Ири? — обърнах се към друга.

Ала те само ме гледаха с искрящите си тъжни птичи очички и писъците им бяха писъци на отчаяние.

Макар и без весла, макар и с неуправляема лодка, ние се носехме право към замъка на рицаря Като. Вълните искаха да ни отведат там, точно там възнамерявах да ни разбият в скалите. Предстоеше ни да умрем в нозете на рицаря Като, защото тъй искаха вълните.

Все повече и повече приближавахме опасните скали, все по-близо и по-близо до нас се издигаше черният замък със зловещо втренченото око, все по-устремно и по-устремно се носехме напред, все по-бурни и по-бурни се пенеха вълните.

— Сега — каза Юм-Юм, — сега... о, Мио, сега вече всичко е свършено!

Ала тогава се случи нещо странно. Тъкмо когато мислехме, че ще умрем, вълните изведнъж се укротиха и умириха. Да, съвсем се умириха. Понесоха лодката тъй, че тихо и кротко да заобиколи всички опасни подводни камъни и внимателно я полюшвах към черната ръбеста скала в подножието на замъка.

Защо отначало вълните бушуваха тъй неудържимо, а сетне изведнъж утигнаха! Знам ли — може би мразеха рицаря Като и искаха да помогнат на този, който идеше да премери сили с него. Може Мъртвото езеро някога да е било приветливо синьо езерце, закътано между скалите, езерце, в което през хубавите летни дни се е оглеждало слънцето, докато игривите вълнички са се плискали в скалите. Може да е имало други времена, когато край бреговете на езерото са играели и са се къпели деца и над водите му е кънтял детски смях, а не както сега печални писъци на омагьосани птици. Да, сигурно заради това вълните бушуваха тъй нависоко, сигурно заради това те издигнаха стена от пяна между нас и зловещо втренченото око от замъка на върха.

— Благодаря, мило езеро — казах аз. — Благодаря и на вас, бурни вълни!

Но вече нямаше и помен от вълни. Водата — гладка, притихнала и черна — не ми отговори нищо.

А високо над главите ни, високо горе навръх стръмната скала се издигаше замъкът на рицаря Като. Сега вече бяхме на неговия бряг. Намирахме се по-близо до рицаря Като от когато и да било и тази нощ беше нощта на разплата. Дали те знаеха това, всички те, които чакаха

от стотици, стотици години? Дали знаеха, че тази нощ е нощта на разплата, дали мислеха за мен? Ами моят баща, кралят, мислеше ли той за мен? Надявах се, че е така. Знаех, че някъде далеч той седи сам, мисли за мен, тъгува и шепне: „Мили мой Мио!“.

Стиснах меча, моя огнен меч. Предстоеше ми тежка схватка и исках да се впусна в нея час по-скоро. Изгарях от нетърпение да се изправа срещу рицаря Като, без да ме е грижа, че това може да ми донесе смърт. Исках схватката да започне начаса, без да ме е грижа, че когато завърши, може би няма вече да има и помен от Мио.

— Мио, много огладнях — каза Юм-Юм.

Извадих каквото беше останало от хляба за гладни гърла и го изядохме край скалата в подножието на замъка. Почувствахме се сити, силни и едва ли не радостни, когато го изядохме. Ала това беше последният ни хляб и ние не знаехме кога ли отново ще имаме нещо за ядене.

— А сега трябва да се изкачим на скалата — обърнах се към Юм-Юм. — Това е единственият начин да се доберем до замъка на рицаря Като.

— Да, тъй е — каза Юм-Юм.

И двамата започнахме да се изкачваме по скалната стена, която се издигаше тъй висока и стръмна.

— О, защо е толкова стръмна скалата! — въздъхна Юм-Юм. — Защо е толкова мрачна нощта, защо сме толкова слаби и безпомощни!

Катерехме се все по-нагоре и по-нагоре. Напредвахме бавно и трудно. Но си помагахме с ръце и крака, търсехме опипом вдлъбнатини и издатини по скалата, намирахме опора и се катерехме. Понякога ме хващаше страх — казвах си: повече не мога, падам и всичко е свършено. Ала в последния миг все намирах някаква опора. Сякаш самата скала подлагаше опора под крака ми, щом започнех да падам. Може би дори суровата скала мразеше рицаря Като и желаше да помогне на този, който идеше да премери сили с него.

Замъкът на рицаря Като се издигаше високо над водата, почти в небесата, и устремени към крепостната стена, навръх самата скала, ние сякаш се катерехме към небесата.

— Още малко — прошепнах аз на Юм-Юм. — Още малко и ще се прехвърлим през крепостната стена, а после...

Но изведнъж чух гласове. В мрака на нощта помежду си разговаряха съгледвачи. Двама черни съгледвачи, поставени за стражи на крепостната стена.

— Търсете, търсете навсякъде — викаше единият. — Заповед на рицаря Като — да се залови врагът. Врагът, дошъл с белия кон, трябва да бъде заловен, тъй гласи заповедта на рицаря Като. Търсете из планинските пещери, търсете между дърветата в гората, търсете във водата и във въздуха, търсете наблизо и надалеч, търсете навсякъде!

— Да търсим наблизо, да търсим наблизо — каза другият. — Да, ние ще търсим наблизо, може врагът да е сред нас. Може тази нощ той да се катери нагоре по скалата, търсете навсякъде!

Сърцето ми почти замря, когато видях, че мъжът пали факла. Понечеше ли да освети с тази факла подножието на крепостната стена, веднага щеше да ни открие. А откриеше ли ни веднъж, всичко беше свършено. Просто щеше да протегне дългото копие, да ни бутне и веднъж завинаги да сложи край на търсенето на врага, дошъл с белия кон. Преди да паднем в Мъртвото езеро и безвъзвратно да изчезнем, щеше да се чуе само сподавен вик и толкоз.

— Търсете, търсете навсякъде — обади се единият от съгледвачите. — Я освети с факлата скалите под нас. Може точно в този миг врагът да се катери по тях, търсете навсякъде!

Другият вдигна ръката, в която държеше факлата, и се надвеси над стената. Пламъкът озари скалите и ние се свихме и разтреперихме, като погнати от котка мишлета. Светлината от факлата настъпваше, плъзгаше се надолу по скалата, все по-близо и по-близо.

— Сега — прошепна Юм-Юм, — сега... о, Мио, сега вече всичко е свършено.

Ала тогава се случи нещо странно. Откъм езерото долетя ято птици. Всички омагьосани птици връхлетяха, като пореха въздуха със свистящи криле. Една от тях се стрелна право към факлата и я изби из ръката на съгледвача. Пред погледите ни се изписа огнена дъга, чухме съскане, когато факлата изгасна и потъна в езерото. Но надолу към водата полетя още нещо, което оставяше след себе си огнена дъга. Гореше птицата, която ни беше спасила. С обхванати от пламъците криле, тя потъна сред талазите на Мъртвото езеро.

Стана ни много мъчно за птицата.

— Благодаря, клетото ми птиченце — прошепнах аз, макар и да знаех, че птицата няма да ме чуе, че никога вече няма да чуе каквото и да било.

Идеше ми да заплача заради птицата, но не биваше да забравям съгледвачите. Все още не бяхме прехвърлили крепостния зид, все още ни дебнеха много опасности.

Съгледвачите бяха бесни заради птицата. Стояха върху зида точно над нас. Виждах черните им, зловещи качулки, чувах зловещото им шушукане.

— Търсете, търсете навсякъде — шушнеха те. — Може врагът да не е точно тук, може да се катери по скалата някъде другаде, търсете навсякъде!

Направиха няколко крачки и се заоглеждаха на друга посока.

— Сега — прошепнах на Юм-Юм. — Сега!

И двамата се прехвърлихме през зида. Бързо-бързо се прехвърлихме през зида, бързо-бързо хукнахме в мрака към замъка на рицаря Като. Спирахме, притискахме се към черните стени и умирахме от страх да не ни открият съгледвачите.

— Как ли се влиза в замъка на рицаря Като? — прошепна Юм-Юм. — Как ли се влиза в най-черния замък на света?

Изрекъл-недоизрекъл тези думи, в стената се отвори врата. Съвсем безшумно току до нас се отвори черна порта. Звук не се чу. Всичко стана сред пълна зловеща тишина. Тази врата — поне да беше запънала, като се отвори! Да бяха изскърцали пантите ѝ, поне мъничко да бяха изскрибуцали пантите ѝ, че да не е толкова зловещо. Но тя беше най-безшумната от всички врати.

Хванахме се с Юм-Юм ръка за ръка и влязохме в замъка на рицаря Като. И се почувствахме по-слаби и подплашени от когато и да било.

Защото тук, в замъка на рицаря Като, ни посрещнаха най-тъмният мрак, най-леденият студ, най-злокобната тишина.

Вратата водеше към тясна мрачна вита стълба, по която се тръгваше нагоре — най-дългата и най-черна стълба, която съм виждал.

— О, защо е толкова зловещ мракът — прошепна Юм-Юм. — Защо е толкова жесток рицарят Като, защо сме толкова слаби и безпомощни!

Стиснах меча с всички сили и тръгнахме на пръсти нагоре по стълбата — аз напред, Юм-Юм след мен.

Случвало ми се е да се разхождам насън из мрачни къщи, които не познавам. Непознати, мрачни, ужасяващи къщи. С черни стаи, в които се озовавам затворен и започвам да се задушавам, с подове, които зейват в нозете ми като черни бездни, щом се накая да ги прекося, със стълбища, които се срутват и аз пропадам. Но нито една от тези къщи от сънищата ми не е била толкова ужасяваща както замъка на рицаря Като.

Вървахме нагоре, нагоре по витата стълба, без да знаем какво ни очаква, когато тя свърши.

— Мио, страх ме е — прошепна Юм-Юм зад гърба ми. Обърнах се да го хвана за ръка. Но точно в този миг Юм-Юм изчезна. Сякаш стената го погълна, преди да усетя какво става. И аз се озовах на стълбището сам-самичък, хиляди пъти по-самотен, отколкото онзи път, когато двамата се изгубихме в планината на Майстора-ковач, хиляди пъти по-самотен от когато и да било. Изпаднах в отчаяние. Не смеех да извикам, но заопипвах с треперещи пръсти стената, която погълна Юм-Юм, разплаках се и зашепнах: „Юм-Юм, къде си? Юм-Юм, върни се!“

Ала стената остана студена и твърда под пръстите ми. Не се откри нито една пролука, от която би могъл да изскочи Юм-Юм. Нищо не наруши предишната тишина. Аз плачех и шепнех, но Юм-Юм никакъв не се обаждаше, наоколо цареше пълна тишина.

Едва ли някой някога се е чувствал толкова самотен като мен, когато продължих да се изкачвам по стълбите. И едва ли някой някога е вървял с по-тежки стъпки от моите. Вдигах крака с голяма мъка, а стъпалата бяха много високи и сякаш безчет.

Сякаш безчет... но едно от тях се оказа последно. А аз не знаех, че то е последното. Не знаех, че стъпалата свършват, пък и откъде да знам, нали се изкачвах в тъмното. Пристъпих и кракът ми увисна във въздуха. Нададох вик, политнах и падайки, понечих да се хвана за нещо. Преди да пропадна, успях да се вкопча в най-горното, последното стъпало. Увиснах на него, а краката ми се заклатиха във въздуха, търсейки опора, на която да стъпят. Но опора нямаше. Висях над черна бездна. Примирах от страх и не виждах никакво спасение.

„Ей сега ще пропадна — мислех си — и всичко ще свърши... о, няма ли кой да ми помогне, няма ли кой да ми помогне!“

И на стълбището наистина се появи някой. Може би се връщаше Юм-Юм?

— Юм-Юм, миличък Юм-Юм, помогни ми — прошепнах аз.

Не можех да го видя, защото беше много тъмно. Не можех да различа нито приветливото му лице, нито очите му, които тъй приличаха на очите на Бенка. Но чух неговия шепот.

— Добре, добре, дай ръка и ще ти помогна — прошепна този, когото взех за Юм-Юм. — Дай ръка и ще ти помогна!

И аз му подадох ръка. Но пръстите ми не стиснаха обикновена десница. Пръстите ми стиснаха една желязна ръка.

ЗА ПРЪВ ПЪТ ВИЖДАМ ТОЛКОВА ОПАСЕН МЕЧ В МОЯ ЗАМЪК

Някой ден сигурно ще забравя всичко това. Някой ден сигурно ще престана да си спомням рицаря Като. Ще забравя ужасното му лице, ужасните му очи, ужасната му желязна десница. Как жадувам за времето, когато няма да се сецам вече за него. Тогава ще забравя и неговата ужасна зала.

Имаше една зала в замъка на рицаря Като, в която въздухът беше пропит от зъл дух. Защото това беше залата, в която Като седеше денонощно и замисляше своите злини. Денонощно, без отдих и почивка, той седеше там, замисляше злини и въздухът така се бе пропил от злобата му, че вътре не се дишаше. Злият дух се просмукваше и навън, погубваше всичко красиво и всичко живо наоколо — съсипваше зелените листа, цветята, меката тревица, забулваше коварно слънцето, тъй че никога не се съмваше истински, а всичко тънеше в мрак и нещо като полумрак. Нищо чудно, че прозорецът на тази зала светеше над водите на Мъртвото езеро като зловещо око. Прозорецът излъчваше злобата на рицаря Като, който седеше в залата и замисляше злини. Денонощно, без отдих и почивка, той седеше вътре и замисляше злини.

Аз също бях отведен в тази зала. Рицарят Като ме залови, когато трябваше да се държа здраво и с двете ръце и не можех да извадя меча. Сетне върху ми се нахвърлиха и черните му съгледвачи и ме повлякоха към залата. Там заварих Юм-Юм.

Пребледнял и дълбоко опечален, щом ме видя, той прошепна:
— О, Мио, сега вече всичко е свършено.

Влезе и рицарят Като и се изправи пред нас в цялата си чудовищност. Страшното му лице бе тъй близко до нас, а той мълчеше и само ни гледаше. Злобата му ни заля като студена вълна, а после ни обгърна като изгарящ огън, плъзна по лицата, по ръцете ни, започна да смъди в очите и да дави дробовете ни, когато се опитвахме да дишаме. Залян от вълните на неговата злоба, изведнъж почувствах такава

умора, че за нищо на света не бих успял да вдигна меча, дори да бях опитал. Съгледвачите подадоха на рицаря Като моя меч и щом го погледна, той трепна.

— За пръв път виждам толкова опасен меч в моя замък — обърна се той към съгледвачите, които го бяха наобиколили като телохранители. Отиде при прозореца и огледа още веднъж меча. — Какво да го правя този меч? — зачуди се. — С такъв меч не могат да се убиват добрите и невинните, какво да го правя тогава?

Изглежда ме с чудовищните си змийски очи и не му убягна, че страшно бих искал да си взема обратно меча.

— Ще го хвърля в Мъртвото езеро — реши рицарят Като. — Ще го хвърля на най-дълбокото място на Мъртвото езеро. Защото за пръв път виждам толкова опасен меч в моя замък.

Вдигна меча и го хвърли през прозореца. Мечът полетя надолу, а аз изпаднах в пълно отчаяние. Стотици, стотици години бяха минали, преди Майстора-ковач най-сетне да изкове меч, който да сече камък. Стотици, стотици години хората бяха очаквали, бяха се надявали, че аз ще победя рицаря Като. А сега той запрати моя меч в Мъртвото езеро. Повече нямаше да го видя и всичко беше свършено.

Рицарят Като приближи, изправи се пред нас и изведнъж се оказах толкова близо до него, че едва не се задуших от злобата му.

— А сега какво да правя с тези мои врагове? — каза той. — Какво да правя с моите врагове, дошли от толкова далеч, за да ме убият? Заслужава си да помисля добре. Бих могъл да ги пременя в перушина и да ги пусна над Мъртвото езеро, та още стотици, стотици години да го огласят с писъците си.

Замисли се пак, но погледът на страшните му змийски очи продължи да ни пронизва.

— Да, бих могъл да ги пременя в перушина — каза той. — Или — кръц — да им изтръгна сърцата и да ги заменя със сърца от камък. А ако им туря сърца от камък, бих могъл да ги взема за пажове.

Идеше ми да извикам: „О, нека бъда птица“. Защото си помислих, че едва ли има нещо по-страшно от това сърцето ти да е от камък. Но не извиках. Защото много добре разбирах, че ако помоля рицаря Като да ме превърне в птица, той тутакси ще ми тури сърце от камък.

Рицарят Като ни измери от главата до петите със страшните си змийски очи.

— А бих могъл и да ги затворя в кулата и да ги оставя да умрат от глад — каза той. — Имам толкова много птици, толкова много пажове. Да, ще затворя враговете си в кулата и ще ги оставя да умрат от глад.

Закрачи напред-назад и се размисли, а всяка мисъл, която се раждаше в главата му, насищаше въздуха с още повече злоба.

— В моя замък се умира от глад за една-единствена нощ — каза той. — Толкова дълга е нощта и толкова голям е гладът в моя замък, че се умира за една-единствена нощ.

Спря пред мен и отпусна страшната си желязна ръка върху рамото ми.

— Познах те аз, принц Мио — каза рицарят Като. — Разбрах, че си дошъл, още щом видях белия ти кон. Стоях тук и те чаках. И ти дойде. Мислеше, че тази нощ ще е нощта на разплата — надвеси се над мен и изсъска в ухото ми: — Мислеше, че тази нощ ще е нощта на разплата, но ти сгреси, принц Мио. Това ще е нощта на глада. А когато нощта отmine, в кулата ми ще има само купчинка бели кости. Само това ще остане от принц Мио и неговия оръженосец.

Издумка с желязната си ръка по голямата каменна маса, която се издигаше наред залата, и мигом се появиха още повече съгледвачи.

— Затворете ги в кулата — каза той, като ни посочи с желязната си ръка. — Затворете ги в кулата със седемте ключалки. Пред вратата оставете на стража седмина съгледвачи, други седемдесет и седем съгледвачи поставете на стража из всички зали, стълбища и коридори между кулата и моята зала.

Седна на масата.

— А аз ще си седя тук и ще замислям злини, тъй че не желая да бъда повече смущаван от принц Мио. Когато нощта отmine, ще ида да хвърля един поглед на купчинката бели кости в моята кула. Сбогом, принц Мио! Спи спокоен сън в моята кула на глада!

И съгледвачите се нахвърлиха върху двама ни, върху Юм-Юм и мен, и ни повлякоха през целия замък към кулата, в която трябваше да умрем. И навсякъде, откъдето минавахме, във всички зали и коридори, съгледвачите, които щяха да охраняват пътя между кулата и залата на рицаря Като, бяха вече поставени на страха. Нима рицарят Като се

страхуваше толкова много от мен, че му бяха необходими толкова много стражи? Нима той се боеше толкова много от някой, който си няма меч и стои зад врата, затворена със седем ключалки и пазена от седмина стражи?

Докато ни мъкнеха към нашата килия, съгледвачите ни държаха здраво за ръка. Вървахме ли, вървахме през големия черен замък. На едно място минахме покрай решетъчен прозорец и през този прозорец се виждаше вътрешният двор на замъка. Насред двора, завързан за кол, стоеше кон. Черен кон, а до него и черно жребче. Сърцето ме заболя, като видях този кон. Сетих се за Мирамис, когото никога вече нямаше да видя. Запитах се какво ли бяха направили с него, дали не беше вече мъртъв. Но съгледвачите ме теглеха здраво за ръката, влачеха ме напред и не ме оставиха да мисля дълго за Мирамис.

Стигнахме най-сетне кулата, в която трябваше да прекараме последната си нощ. Тежката желязна врата се отвори и ни натикаха вътре. Сетне вратата се захлопна и чухме как съгледвачите превъртяха седем пъти различните ключове. Така се озовахме сами в килията.

Килията ни се намираше в кръгла кула с дебели каменни стени. Имаше малък отвор, препречен с груби железни пръти, и през тази решетка откъм Мъртвото езеро до нас достигаха писъците на омагьосаните птици.

Седнахме на пода, чувствахме се толкова слаби и подплашени — знаехме, че ще умрем, преди да отmine тази нощ.

— О, защо е толкова трудна смъртта! — каза Юм-Юм. — Защо, защо е толкова трудна смъртта, защо сме толкова слаби и безпомощни!

Държахме се за ръка. Седнали върху студения каменен под, ние с Юм-Юм се държахме здраво, много здраво за ръка. Ето че започваше да ни мъчи глад, и то глад, по-страшен от всеки друг глад. Той ни присвиваше, разкъсваше ни, изгаряше ни и изцеждаше последните сили от кръвта ни, тъй че ни идеше просто да легнем, да заспим и повече да не се събудим. Но не, все още не биваше да спим. Трябваше да будуваме колкото може по-дълго. И в очакване на смъртта ние започнахме да си говорим за Земята накрай света.

Представих си моя баща, краля, и очите ми се напълниха със сълзи. Но вече бях толкова изтощен от глад, че плачех без глас — само сълзи потекоха по бузите ми.

Юм-Юм също заплака без глас.

— О, защо е тъй далеч Земята накрай света! — прошепна той. —
Защо е тъй далеч Островът на зелените ливади, защо сме тъй слаби и
безпомощни!

— Помниш ли как бродехме по хълмовете на Острова на
зелените ливади и свирехме със свирките си? — казах. — А, помниш
ли Юм-Юм!

— Помня, но това беше много отдавна — отвърна Юм-Юм.

— Бихме могли да посвирим със свирките си и тук — казах. —
Бихме могли да посвирим старата мелодия, докато гладът ни сломи и
заспим.

— Добре, нека я изсвирим още веднъж — прошепна Юм-Юм.

И ние извадихме свирките. Уморените ни ръце едвам ги държаха,
но засвирихме старата мелодия. Юм-Юм се обля в сълзи, когато
засвири, сълзите тихо се стичаха по страните му. Може би и аз плачех,
знам ли. Старата мелодия звучеше тъй прекрасно, но съвсем тихо,
сякаш чувстваше, че и тя скоро ще умре. Ала макар че свирехме тъй
тихо, омагьосаните птици ни чуха. Плахите слаби звуци достигнаха до
тях и те долетяха до зарешетеното прозорче. През решетката виждах
техните искрящи, печални птичи очички. Ала сетне птиците отлетяха и
ние не намерихме повече сили да продължим.

— За последен път си посвирихме — казах аз и прибрах
свирката в джоба си.

Но в джоба ми имаше още нещо и аз бръкнах по-надълбоко да
видя какво е то. Извадих малката лъжица, принадлежала някога на
сестричката на Ири.

Прииска ми се омагьосаните птици да се върнат, та да им покажа
малката лъжица. Може би сестричката на Ири щеше да познае своята
малка лъжица. Но омагьосаните птици вече не се мяркаха пред
зарешетеното прозорче.

Пуснах лъжицата на земята, защото ръката ми бе съвсем
отмаляла.

— Виж, Юм-Юм — казах. — Имаме си лъжица.

— Да, лъжица си имаме — отвърна Юм-Юм. — Но за какво ни е
лъжица, като нямаме нищо за ядене?

И Юм-Юм легна на пода и затвори очи — нямаше повече сили
да говори. Аз също бях изтощен, много изтощен. Гладът не ми даваше
мира. Трябваше да хапна нещо. Най-много ми се хапваше от хляба за

гладни гърла, но знаех, че никога вече няма да вкуся от него. Бях и жаден — пиеше ми се вода от извора за жадни гърла. Но знаех, че никога няма да вкуся и от нея. Никога нямаше нито да пия, нито да ям. Сетих се дори за кашата, която леля Едла ми приготвяше за закуска и която толкова мразех. А сега бях готов да ям дори такава каша и не се съмнявах, че тя би ми се усладила. О, да можех да хапна нещо... каквото и да е! С последни сили вдигнах лъжицата, лапнах я и си представих, че ям.

И не щеш ли, усетих в устата си странен вкус. В лъжицата имаше нещо за ядене. Нещо с вкуса на хляба за гладни гърла и на водата от извора за жадни гърла. Да, вода и хляб имаше в лъжицата и това бяха най-прекрасните неща, които съм вкусвал. Те ми вляха нови сили и от глада ми помен не остана. А лъжицата беше съвсем чудновата и изобщо не се изпразваше. Непрекъснато се допълваше и аз ядох, ядох, докато накрая нищичко повече не можех да хапна.

Юм-Юм продължаваше да лежи на земята със затворени очи. Пъхнах лъжицата в устата му и той започна да яде като насън. Лежеше със затворени очи и се хранеше, а когато се нахрани, каза:

— О, Мио, присъни ми се чудесен сън. Сън, след който вече полесно ще умра. Присъни ми се хлябът за гладни гърла.

— Това не беше сън — казах.

Юм-Юм отвори очи, седна и се убеди, че е жив и вече сит. И той, и аз не можехме да се начудим на станалото и макар да се намирахме в голяма беда, почувствахме се почти щастливи.

— Но какво ли ще направи с нас рицарят Като, като види, че не сме умрели от глад? — попита Юм-Юм.

— Само да не ни тури каменни сърца — казах. — Толкова ме е страх от тези каменни сърца, защото си мисля, че сигурно ще убиват и ще причиняват болка.

— Нощта още не е свършила — каза Юм-Юм. — Рицарят Като още не се е появил. Нека, докато часовете се изнижат, поседим и поговорим за Земята накрай света. Нека седнем близо един до друг, за да не мръзнем толкова.

В кулата беше много студено и ние наистина мръзняхме. Наметката се беше изхлузила от раменете ми и лежеше на земята. Вдигнах я и се загърнах с нея. Загърнах се с наметката, която тъкачката беше подплатила със своето приказно платно.

В същия миг чух как Юм-Юм извика.

— Мио! Мио, къде си? — викна той.

— Ами че тук — отвърнах. — Тук до вратата.

Юм-Юм вдигна полуизгорялата свещичка, която ни бяха оставили, за да си светим с нея в нашата последна нощ. Освети всички ъгли подред, като гледаше уплашено, много уплашено.

— Не те виждам — каза Юм-Юм. — А едва ли съм ослепял, защото виждам вратата, здравите ключалки и всичко останало в нашата затворническа килия.

Аз пък забелязах, че съм обърнал наметката с подплатата навън. Да, бях обърнал навън подплатата от блестящото приказно платно, което ми бе подарила тъкачката. Свалих наметката, за да я оправя, и Юм-Юм отново извика.

— Друг път да не ме плашиш така — каза той. — Къде се беше скрил?

— Сега виждаш ли ме? — попитах.

— Да, разбира се, че те виждам — каза Юм-Юм. — Къде се беше скрил?

— В наметката — казах. — Тъкачката май я е превърнала в наметка-невидимка.

Няколко пъти опитвахме и наистина излезе, че обърнех ли наметката, подплатена с приказното платно, тя мигом се превръщаше в наметка-невидимка.

— Хайде да викаме колкото ни глас държи — каза Юм-Юм. — Може съгледвачите да дойдат да проверят защо крещим. А ти ще се промъкнеш покрай тях. Ще се промъкнеш незабелязано с наметката-невидимка, ще избягаш от замъка на рицаря Като и ще се добереш до дома, до Земята накрай света.

— Ами ти, Юм-Юм? — попитах аз.

— Аз ще трябва да остана тук — отвърна Юм-Юм и гласът му леко потрепери. — Нали имаш само една наметка-невидимка.

— Имам само една наметка-невидимка — казах. — И имам само един другар. Не се ли намери спасение и за двама ни, ще умрем заедно.

Юм-Юм ме прегърна през рамо и каза:

— Много ми се иска да избягаш и да се добереш до дома, до Земята накрай света. И все пак толкова се радвам, че си готов да

останеш с мен. Казвам си, че не бива, и въпреки това се радвам.

Юм-Юм още не бе доизрекъл тези думи, когато се случи нещо странно. Отново се появиха омагьосаните птици. Запърхаха с криле пред зарешетеното отворче. А в човките си държаха нещо. Крепяха го всички заедно. Нещо тежко — меч! Моят меч, който сечеше камък.

— О, Мио! — каза Юм-Юм, — омагьосаните птици са извадили твоя меч от дъното на Мъртвото езеро!

Втурнах се към зарешетеното отворче, протегнах трескаво ръце през прътите и поех меча. Той искреше като пламък, от него прокапваше вода и дори капките вода имаха огнен блясък.

— Благодаря, мили птички — казах.

Но птиците само ме изгледаха с искрящите си печални птичи очички и отлетяха със скръбни писъци към Мъртвото езеро.

— О, колко съм доволен, че посвирихме със свирките — каза Юм-Юм. — Иначе птиците никога не биха ни открили в тази кула.

Аз го слушах с половин ухо. В ръката си отново стисках меча! Моя меч, моя огньо! Чувствах се по-силен от когато и да било през живота си. Цялата кръв нахлу в главата ми. Мина ми през ума, какво ли прави моят баща, кралят, и си казах, че сигурно мисли за мен.

— А сега, Юм-Юм — казах, — сега вече иде последният час на рицаря Като.

Юм-Юм силно пребледня и очите му заискриха със странен блясък.

— А как ще отключиш седемте ключалки? — попита той. — Как ще се промъкнеш покрай седемдесет и седмината съгледвачи?

— Седемте ключалки ще разрежа с меч — отвърнах му аз. — А наметката ще ме скрие от погледите на седемдесет и седмината съгледвачи.

Завързах наметката на раменете си. Приказното платно заблещука в мрака, заблещука тъй, сякаш искаше да освети целия замък на рицаря Като. Но Юм-Юм каза:

— Не те виждам, Мио. Но знам, че си тук. Ще те чакам, докато се върнеш.

— Ами ако никога не се върна... — подхвърлих аз и замълчах. Та можех ли да зная кой ще победи в схватката с рицаря Като?

В килията настъпи пълна тишина. Дълго време никой от двамата ни не проговори. Накрая Юм-Юм каза:

— Ако никога не се върнеш, Мио, нека мислим един за друг. Нека мислим един за друг, докато можем.

— Добре, Юм-Юм — казах. — В последния си миг ще мисля за теб и за моя баща, краля.

Вдигнах меча и го забих във вратата, сякаш тя не беше от желязо, а от тесто. За меч, който сече камък, желязната врата беше просто като тесто. И наистина, безшумно, сякаш през тесто, мечът се заби в твърдото желязо. С няколко отривисти удара изрязвах огромните ключалки.

Сетне отворих вратата. Тя изскърца леко. Отвън стояха на стража седмината съгледвачи. Щом чуха скърцането, те вкупом се обърнаха към вратата. Към вратата и към мен. Загърнат в блестящото приказно платно, на мен ми се струваше, че то искри тъй ярко, че не може да не ме видят.

— Чух как нещо изскърца в нощта — каза един от съгледвачите.

— Да, нещо изскърца в нощта — обади се друг.

Те се заоглеждаха на всички страни, но не ме видяха.

— Това ще да е била някоя от злите мисли на рицаря Като — намеси се трети.

А в това време аз бях вече далеч от тях.

Стисках меча, придържах наметката и тичах колкото ми крака държаха към залата на рицаря Като.

Навсякъде, във всички зали, по всички стълбища и коридори имаше съгледвачи, които стояха на стража. Големият черен замък гъмжеше от черни съгледвачи. Но те не ме виждаха. Нито ме чуваха. И аз ги подминавах, устремен към залата на рицаря Като.

Вече не се страхувах. Никога не съм се чувствал толкова безстрашен. Нямах нищо общо с онзи Мио, дето правеше колиби в Розовата градина и си играеше на Острова на зелените ливади. Аз бях рицар, на когото предстоеше схватка. И тичах, устремен към залата на рицаря Като.

Тичах много бързо. Наметката се вееше на раменете ми, блестеше и се вееше в мрака на замъка. А аз тичах, устремен към залата на рицаря Като.

Мечът изгаряше ръката ми като огън, искреше и пламтеше. Аз стисках здраво дръжката му. И тичах, устремен към залата на рицаря Като.

Мислех за моя баща, краля. Знаех, че той също мисли за мен. Скоро, скоро щеше да удари часът на разплата. Той не ме плашеше. Аз бях безстрашен рицар, рицар с меч в ръката. И тичах, устремен към залата на рицаря Като.

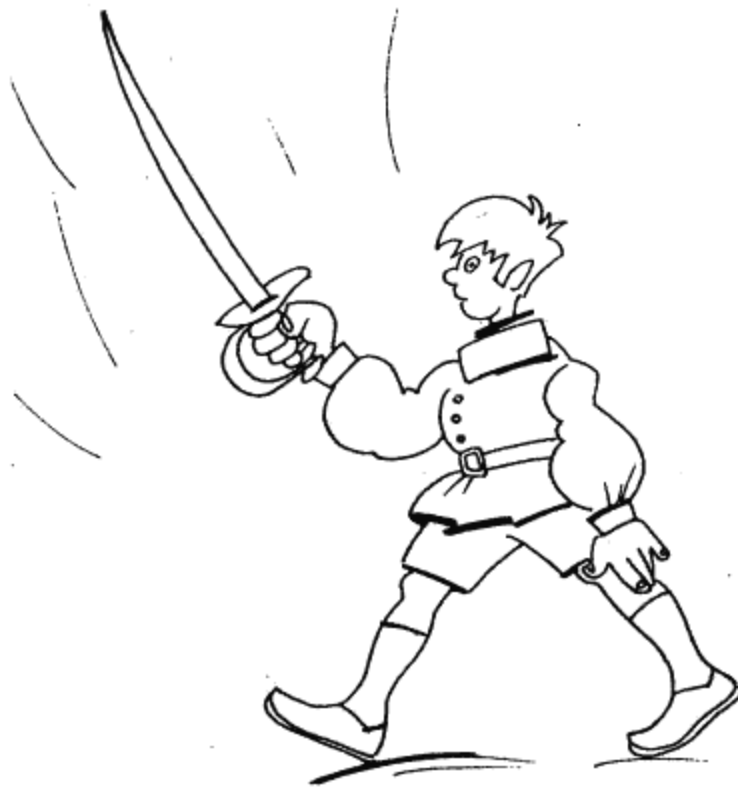
Цялата кръв бе нахлула в главата ми, сякаш в нея бушуваше водопад. Ето че най-сетне се изправих и пред залата на рицаря Като.

Отворих вратата. Заварих рицаря Като, седнал на каменната маса с гръб към мен. Видях как злобата му пускаше искри във въздуха наоколо.

— Обърни се, рицарю Като — казах. — Удари последният ти час!

Той се обърна. Аз хвърлих наметката и се изправих пред него с меча в ръка. Чудовищното му лице се сбръчка и посивя, в страшните му очи светеха само ужас и омраза. Сграбчи бързо един меч, който лежеше на масата до него. И се спусна в своя последен двубой.

Мечът му наистина беше страшен. И все пак не толкова страшен, колкото моят. Моят меч святкаше, блестеше и искреше, свистеше във въздуха като пламък и безмилостно посрещаше меча на рицаря Като.

Цял час продължи двубоят, който бе тъй очакван от стотици, стотици години. Безмълвният, жесток двубой, в който моят меч сечеше въздуха като пламък, кръстосваше се с меча на рицаря Като и накрая успя да го избие от ръката му. Изправен пред мен без оръжие, рицарят Като разбра, че е ударил последният му час.

Тогава разкъса черния кадифен елек на гърдите си.

— Гледай да улучиш сърцето! — викна той. — Гледай да ме промушиш право в моето каменно сърце. Толкова дълго ми е убивало и ми е причинявало болка.

Вгледах се в очите му. И открих в тях нещо странно. Видях, че рицарят Като жадува да се отърве от своето каменно сърце. Може би никой не мразеше рицаря Като тъй, както се мразеше той сам.

Не се колебах нито миг. Вдигнах огнения си меч, вдигнах го високо-високо и го забих дълбоко в чудовищното каменно сърце на рицаря Като.

В същия миг рицарят Като потъна вдън земя. Просто изчезна. Но на пода остана купчина камъни. Да, само купчина камъни. И една желязна ръка.

На перваза на прозореца в залата на рицаря Като се разхождаше сиво птиченце, което чукаше с човка на стъклото. Сигурно искаше да излети навън. Не бях го забелязал преди това и не ми беше ясно, къде може да е било скрито. Отидох при прозореца и го отворих, та да може да излети птиченцето. А то литна нависоко и весело зачурулика. Кой знае колко дълго беше живяло в плен.

Останах при прозореца да погледам птиченцето. И докато го гледах, видях, че нощта е отминала и е дошло утрото.

МИЛИ МОЙ МИО

Да, утрото беше настъпило и времето беше прекрасно. Грееше слънце, леки галеци повеи на летен ветреца рошеха косите ми, докато стоях на прозореца. Надвесих се навън да погледна езерото. И видях едно ведро синьо езерце, в което се оглеждаше слънцето. От омагьосаните птици нямаше и помен.

О, какъв чудесен ден бе това, такъв един ден — само за игра. Загледах се във водата под мен, накъдрена от утринния ветреца. Така ми се прииска да хвърля нещо в езерото — на кого ли не му се приискава, като гледа вода. От толкова високо, кой знае колко хубаво би цопнало. Нямах друго, освен меча и затова хвърлих него. Зарадвах се, като видях как се завъртя във въздуха и как цамбурна във водата. Когато потъна, по повърхността ѝ се образуваха големи кръгове. Големи, красиви кръгове, които все повече и повече се разширяваха, докато обхванаха цялото езеро. Беше много красиво.

Но нямах време да гледам кръговете, докато изчезнат. Трябваше час по-скоро да се върна при Юм-Юм. Знаех, че той се безпокои и ме чака.

Припнах обратно по същия път, по който бях дошъл тичешком само преди час. Сега големите зали и дългите коридори пустееха притихнали. Нямаше и помен от черните съгледвачи. Те бяха изчезнали до един. В изоставените зали грееше слънце. То осветяваше през решетките на прозорците провисналите от сводовете паяжини и не скриваше нищо от грозотата на стария замък.

Навсякъде беше толкова пусто и тихо, че изведнъж се уплаших да не би и Юм-Юм да е изчезнал. Хукнах да тичам все по-бързо и по-бързо. Но когато приближих кулата, чух Юм-Юм, който свиреше със свирката си, и се успокоих и зарадвах.

Отворих вратата на нашата килия и заварих Юм-Юм, седнал на пода. Щом ме видя, очите му светнаха, той скочи и каза:

— Нещо ме караше да свиря през цялото време. Защото ужасно се тревожех.

— Сега вече няма защо да се тревожиш — казах.

Толкова бяхме щастливи двамата с Юм-Юм. Не можехме да се нагледаме един на друг и непрекъснато се смеехме.

— А сега да се махаме отгук — казах аз. — Да се махаме веднъж завинаги.

Хванахме се за ръка и припнахме да се измъкнем от замъка на рицаря Като. Излязохме във вътрешния двор на замъка. И кого да видим — насреща ми препускаше в галоп Мирамис! Моят златогривест Мирамис! А край него подскачаше някакво бяло жребче.

Мирамис дойде право при мен, аз обгърнах с ръце шията му, дълго-дълго се притисках към красивата му глава и шепнех на ухото му:

— Мирамис, миличкият ми Мирамис!

А Мирамис ме изгледа с преданите си очи и аз разбрах, че е тъгувал по мен не по-малко, отколкото аз по него.

Насред вътрешния двор бе побит кол, а на земята до него се търкаляше верига. И аз се досетих, че Мирамис също е бил омагьосан. Черният кон, който стоеше ноцес вързан насред двора, е бил той. А жребчето бе същото онова жребче, отвлечено навремето от рицаря Като от Тъмната гора. За това жребче бяха плакали с кървави сълзи стоте бели коня. А сега вече — край на сълзите. Сега вече жребчето щеше да се върне при тях.

— Ами останалите отвлечени от рицаря Като? — каза Юм-Юм.
— Ами омагьосаните птици, те къде са?

— Нека слезем с Мирамис до брега на езерото и да ги потърсим — казах.

Яхнахме Мирамис, жребчето също препусна след нас колкото можеше. Излязохме през портата на вътрешния двор.

В същия миг чухме нещо странно и ужасяващо. Зад гърбовете ни се разнесе трясък, трясък, от който земята потрепери. Той идеше от замъка на рицаря Като, който се срути и се превърна в огромна камара камъни. Нямаше вече кули, нямаше пусти зали, нямаше мрачни виещи се стълби, нямаше решетъчни прозорци, нямаше нищо. Само една камара камъни.

— Няма го вече замъка на рицаря Като — каза Юм-Юм.

— Да, сега вече има само камъни — отвърнах.

От скалата, върху която се издигаше замъкът, до езерото долу водеше стръмна пътека. Стръмна, тясна и опасна пътека. Но Мирамис пристъпваше внимателно и леко, жребчето също, и така стигнахме невредими до брега.

На каменна тераса в подножието на голямата скала видяхме цял рояк дечурлига. Май нас чакаха, защото се втурнаха да ни посрещнат със сияещи лица.

— О, ето ги и братята на Ноно — каза Юм-Юм. — Ето сестричката на Ири и всички останали. Няма ги вече омагьосаните птици.

Слязохме от гърба на Мирамис. Децата ни наобиколиха — изглеждаха малко свенливи, но в същото време приветливи и щастливи. Единият от двамата братя на Ноно улови ръката ми и приглушено, сякаш не искаше да го чуят останалите, каза:

— Много се радвам, че ти си носил моята наметка. Много се радвам също, че магията най-сетне се развали.

Приближи се и едно момиченце, сестричката на Ири. Дори не вдигна очи към мен — гледаше все към езерото, защото беше много стеснително — и каза с глух глас:

— Много се радвам, че лъжицата ми е била у теб. Много се радвам също, че магията най-сетне се развали.

Другият брат на Ноно отпусна ръка на рамото ми и каза:

— Много се радвам, че успяхме да извадим твоя меч от езерото. Много се радвам също, че магията най-сетне се развали.

— Но сега мечът отново е на дъното на езерото — казах аз. — И това е добре, защото никога вече няма да ми е нужен меч.

— Да, а и ние никога не бихме могли да го извадим — каза братът на Ноно, — защото не сме вече омагьосани птици.

Огледах децата край мен.

— Коя от вас е дъщерята на тъкачката? — попитах.

Настъпи пълно мълчание. Всички притихнаха.

— Коя е дъщерята на тъкачката? — попитах отново, защото исках да ѝ разкажа, че наметката ми е била подплатена с платно от стана на нейната майка.

— Това беше Милимани — обади се единият от братята на Ноно.

— А къде е тя? — попитах.

— Ето я Милимани — отвърна братът на Ноно.

Децата отстъпиха встрани. Досам водата върху една плоска скала лежеше момиченце. Завтекох се и паднах на колене до него. Момиченцето лежеше неподвижно със затворени очи. Беше мъртво. Личицето му белееше като платно, цялото му телце беше обгорено.

— Тя беше тази, която се хвърли срещу факлата — каза братът на Ноно.

Обзе ме отчаяние. Милимани беше мъртва заради мен. Колко тъжно! Как бих могъл да се веселя повече, след като заради мен Милимани беше мъртва?

— Не тъжи — каза братът на Ноно. — Милимани сама пожела така. Пожела да се хвърли върху факлата, макар да знаеше, че крилете ѝ ще се подпалят.

— Но ето че сега е мъртва — казах аз, все тъй отчаян.

Братът на Ноно притисна в шепите си изгорените ръчички на Милимани.

— Трябва да те оставим тук, Милимани — каза той. — Но преди да си тръгнем, ще ти изпеем нашата песен за теб.

Всички деца насядаха по скалите край Милимани и запяха за нея, запяха песен, която сами бяха съчинили.

*„Милимани, милата ни сестрица,
милата ни сестрица в дълбините потъна,
в дълбините потъна със криле обгорени.
Милимани, о, Милимани,
притихна тя в сън несмуцаван
и никога вече не ще се събуди,
и никога вече не ще политне
с писък жален над водите мрачни.“*

Да, защото вече няма мрачни води — каза Юм-Юм. — Сега се плискат само весели вълнички и те ще пеят за Милимани, докато тя лежи на брега в своя дълбок сън.

— Да имаше с какво да я завием — обади се сестричката на Ири. — Нещо мекичко, та да не ѝ е толкова кораво върху скалата.

— Да завием Милимани с моята наметка — казах. — Да я завием с платното от стана на нейната майка.

И аз завих Милимани с моята наметка, подплатена с приказното платно. По-меко от ябълков цвят, по-галецо от вятъра, който полюшва нощем тревите, по-топло от алената кръв на сърцето — платно, изтъкано от нейната майка. Загърнах клетата Милимани с моята наметка много внимателно, та да ѝ е мекичко, като лежи на скалата.

Ала тогава се случи нещо странно. Милимани отвори очи и ме погледна. Отначало само ме гледаше. После седна и огледа учудено всички деца наоколо. Продължи да се оглежда и колкото повече се оглеждаше, толкова по-голямо бе учудването ѝ.

— Колко е синьо езерото — каза тя.

Само толкова. Сетне свали наметката и когато се изправи, по тялото ѝ нямаше и помен от обгаряния, а всички ние така се зарадвахме, че тя се съживи.

Откъм езерото се зададе лодка. Някой гребеше енергично към нашия бряг. Когато лодката приближи, видях, че на веслата е Майстора-ковач, а до него седи и Ено.

Лодката скоро достигна крайбрежните скали и двамата скочиха на сушата.

— Казвах ли ви аз! — провикна се гръмогласно Майстора-ковач. — Казвах ли ви аз! Иде часът на разплата с рицаря Като, нали тъй ви рекох.

Ено приближи силно развълнуван.

— Само да ти покажа нещо, принц Мио — каза той.

Протегна съсухрената си ръка и я разтвори. В нея държеше зелен листец. Един такъв прекрасен листец — нежен, крехък, бледо-бледозелен и с тънки жилчици.

— Разлистил е в Мъртвата гора — каза Ено. — Преди малко го открих на едно дърво в Мъртвата гора.

И доволно закима и заклати посивялата си рошава глава.

— Всяка сутрин ще проверявам дали няма и други зелени листа в Мъртвата гора — каза той. — А това го вземи ти, принц Мио.

И той сложи листото върху дланта ми, убеден, че няма по-ценен дар от него.

Сетне отново закима и продължи:

— Седях си аз и стисках палци дано сполучиш, принц Мио. Седях в моята колиба и стисках палци дано сполучиш.

— Казвах ли ви аз? — подхвана отново Майстора-ковач. — Иде часът на разплата с рицаря Като, нали тъй ви рекох. И ето че дойде...

— А как си получи обратно лодката? — попитах аз Майстора-ковач.

— Върнаха ми я вълните на езерото — отвърна той.

Загледах се отвъд езерото към планината на Майстора-ковач и към колибата на Ено. Оттам започнаха да се задават и други лодки. По водата плъзнаха много-много лодки, а в тях седяха хора, които не познавах. Бледи хорица, които гледаха слънцето и езерото, а по лицата им се изписваше радост и почуда. Личеше си, че никога по-рано не са виждали слънце. А ето че сега то обливаше с ярка светлина езерото и околните скали и всичко изглеждаше тъй красиво. Само камарата на стария замък навърх скалата не беше красива. Но аз си казах, че някой ден тази камара сигурно ще обрасне в мъх. Някой ден тя ще изчезне под мек зелен мъх и никой няма да знае, че отдолу се намира замъкът на рицаря Като.

Знам едни розови цветчета, които виреят много добре върху мъх. Приличат на мънички, мънички камбанки и цъфтят по много наведнъж. Може би някой ден такива розови камбанки ще нацъфтят и сред мъха върху замъка на рицаря Като. А това вече ще е красиво, нали?

Пътят до дома беше дълъг, но не ни дотежа. Най-малките деца качихме на гърба на Мирамис, а най-най-най-малките се редуваха да яздят жребчето. На тях това им се стори чудесно. Останалите вървахме пеш, чак докато стигнахме Тъмната гора.

Беше мръкнало и Тъмната гора отново ни посрещна като лунна гора. Отначало, когато навлязохме между дърветата, беше много тихо. Но изведнъж Мирамис изцвили пронизително и диво и из дълбините на Тъмната гора, също тъй пронизително и диво, му отвърнаха сто бели коня. Скоро те се зададоха насреща ни и земята потрепери под копитата им. Жребчето също се разцвили. Стараеше се да цвили пронизително и диво като големите коне, но издаваше само тихо смешни звуци, които едвам се чуваха. Но стоте бели коня все пак успяха да го чуят. О, как се зарадваха само, че жребчето се е завърнало! Наобиколиха го и всеки кон се стараеше да дойде колкото може по-близо до него, да го докосне, та да се убеди, че наистина е то, че наистина се е завърнало.

Сега вече имахме сто коня, а това означаваше край на ходенето пеш. Всяко дете получи кон, на който да язди. Аз самият яхнах Мирамис, а Юм-Юм се метна както винаги зад гърба ми, защото не искаше да язди на друг освен на Мирамис. Едно момиченце, най-малкото от всичките, качихме на гърба на жребчето.

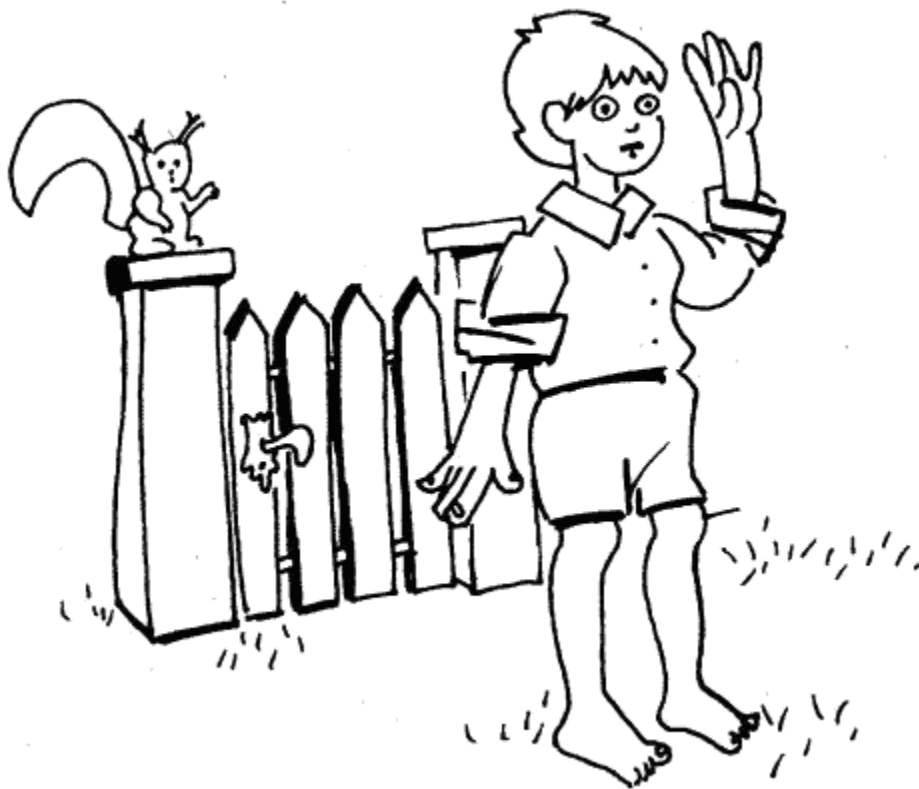
Препуснахме през гората, а стоте бели коня изглеждаха необикновено красиви на лунната светлина.

Скоро между дърветата започна да се белее нещо. Видях разцъфтелите ябълки около къщата на тъкачката. Дърветата край къщата се губеха под цветната си премяна като под мека преспа сняг, а самата къщичка изглеждаше досущ като в приказките. Отвътре долиташе тракане и Милимани каза:

— Сигурно мама е седнала да тъче.

Скочи от коня току пред портата, помаха ни и каза:

— Много се радвам, че се прибрах у дома. Много се радвам, че се прибрах у дома, преди да са прецъфтели ябълките.

Хукна по пътеката между ябълковите дървета и изчезна в къщата. И тъкачният стан изведнъж престана да трака.

Ала до Острова на зелените ливади ни чакаше още много път, а аз жадувах за дома, копнеех по моя баща, краля. Сякаш усетили това, стоте бели коня начело с Мирамис се издигнаха над Тъмната гора, извисиха се над най-високите върхове и се понесоха във въздуха към Острова на зелените ливади.

Беше вече утро, когато стигнахме Моста на зората. Пазачите току-що го бяха спуснали и той блестеше като сноп от златни лъчи и светлина. Протегнали напред шии, стоте бели коня препуснаха по него с развети гриви. Пазачите се вцепениха и ни загледаха смаяни. Но един от тях извади рог и като го наду, огласи със звука му целия Остров на зелените ливади. И от всички къщурки и колиби наизлезе народ, втурнаха се навън всички, които бяха тъгували и скърбели по отвлечените деца. А ето че сега децата идеха насреща им, яхнали бели коне — и нито едно дете не липсваше, всички се връщаха у дома си.

Белите коне продължиха в галоп през ливадите и скоро се озовахме край Розовата градина на моя баща, краля.

Тук всички деца слязоха от конете, а майките и татковците се втурнаха да ги посрещат и в радостта си май не се различаваха много от стоте бели коня, когато жребчето се завърна сред тях. Тук бяха и Ноно, и баба му, и Ири заедно със своите братчета и сестрички, и майката и таткото на Юм-Юм, и още много-много други хора, които никога не бях виждал, и всичките ту плачеха, ту се смееха, прегръщаха и целуваха децата, завърнали се у дома.

Ала моят баща, кралят, не беше сред тях.

Нямаше повече нужда от стоте бели коня и те препуснаха обратно към Тъмната гора. Видях как се отдалечиха в галоп през ливадите. Начело препускаше бялото жребче.

Юм-Юм, записан да разказва на татко си и майка си всичко, което бяхме преживели заедно, не забеляза кога открянах портичката към Розовата градина. Никой не забеляза кога се шумгнах в Розовата градина и аз останах доволен от това. Защото исках да вляза вътре сам. Тръгнах под сребърните тополи, а те свиреха както обикновено, розите също цъфтяха както обикновено, всичко, всичко беше както обикновено.

И тогава го видях. Видях моя баща, краля. Той стоеше на същото място, където го оставих, когато потеглих за Тъмната гора и Земята Отвъд. Стоеше там с протегнати към мене ръце. Хвърлих се в обятията

му, обвих здраво, много здраво с ръце шията му, а той ме притисна към себе си и прошепна:

— Мили мой Мио!

Защото моя баща, кралят, ме обича много, а и аз страшно обичам моя баща, краля.

Последва един славен ден. Играхме в Розовата градина — аз, Юм-Юм, Ноно и неговите братя, Ири заедно с братчетата и сестричките си, всички останали деца. Ние с Юм-Юм показахме на другите колибата, която си бяхме построили, и те много я харесаха. Яздихме и на гърба на Мирамис, а той се втурна да прескача розовите храсти. А сетне играхме с моята наметка. Братът на Ноно не се съгласи да я вземе обратно.

— Тъй или иначе, подплатата си е твоя, Мио — каза той.

Играхме и на криеница с наметката. Аз я обръщах с подплатата навън, хуквах между розовите храсти и невидим за останалите, виках:

— Хванете ме де! Хванете ме де!

Те, разбира се, не можеха да ме хванат, макар че се опитваха.

Когато започна да се здрачава, всички деца трябваше да се приберат по къщите си. Майките и татковците им едва ли биха се зарадвали, ако се забавеха много в тази първа вечер отново у дома.

Ние с Юм-Юм останахме сами в старата колиба. Посрещнахме здрача в Розовата градина, като посвирихме със свирките си.

— Трябва добре да пазим свирките си — каза Юм-Юм. — И ако някога се изгубим, пак ще засвирих старата мелодия.

Точно тогава се появи моят баща, кралят, който идваше да ме прибере. Казах лека нощ на Юм-Юм и той припна към къщи. Казах лека нощ и на Мирамис, който пасеше отвън пред колибата. Сетне хванах за ръка моя баща, краля, и двамата тръгнахме към къщи през Розовата градина.

— Мили мой Мио, май пак си порасъл, докато те нямаше — каза моят баща, кралят. — Май тази вечер пак ще трябва да направим нова резка на кухненската врата.

Вървахме под сребърните тополи, а здрачът обгръщаше Розовата градина като прозрачна синя мъгла. Белите птици се бяха прибрали по гнездата си. Но на върха на най-високата сребърна топола още стоеше Жал-птица и пееше сам-сама. Чудех се за какво ли пее сега, след като

всички отвлечени деца бяха отново по домовете си. Но си казах, че Жал-птица все ще намери за какво да пее.

Овчарите из ливадите започнаха да палят своите огньове. Пламъците им лумваха ту тук, ту там и озаряваха тъй красиво здрача. Чух и самите овчари, които свиреха нейде надалеч. Свиреха старата мелодия.

Вървахме ръка за ръка — ние с моя баща, краля — и размахвахме ръце. Моят баща, кралят, все ме поглеждаше и ми се усмихваше, а аз също вдигах често очи към него и се чувствах тъй щастлив.

— Мили мой Мио — казваше моят баща, кралят. Само толкова.

— Мили мой Мио — все повтаряше моят баща, кралят, докато вървахме към дома в здрача.

А после дойде вечерта, дойде и нощта.

Има вече доста време, откак съм в Земята накрай света. Рядко си спомням за дните, когато живеех още на „Упландска“. Сещам се понякога само за Бенка, защото той толкова прилича на Юм-Юм. Дано да не му липсвам много на Бенка. Защото никой не знае по-добре от мен колко тежко е да ти липсва някой. Но Бенка си имаше все пак татко, майка, пък и сигурно си е намерил някого другиго за най-добър приятел, да, сигурно.

Случва се да се сещам понякога дори за леля Едла и чичо Сикстен и вече някак не им се сърдя. Питам се само какво ли са казали, когато изчезнах. Ако изобщо са забелязали, че съм изчезнал. Толкова малко ги беше грижа за мен — може пък изобщо да не са забелязали, че съм изчезнал. Ами да, леля Едла може би си мисли, че стига да слезе в Тегнерската градина, да я пообиколи и веднага ще ме намери на някоя пейка. Може би си мисли, че седя на някоя пейка под фенерите, хрупам ябълка и си играя с празна бирена бутилка или друг някакъв боклук. Може би си мисли, че седя и зяпам къщите с осветените прозорци, с децата, седнали да вечерят заедно със своите майки и татковци. Да, може би тъй си мисли леля Едла и я хваща яд, къде ли се бавя с любимите й сухари.

Но леля Едла греша! О, греша тя и още как! Босе не седи на пейката в Тегнерската градина, не! Защото той е в Земята накрай света. *Той е в Земята накрай света, тъй да знаете.* Там, където шумолят сребърни тополи... там, където в нощта искрят и пръскат топлина огньовете... там, където има хляб за гладни гърла... там, където живее неговият баща, кралят, когото той страшно обича и който също много го обича.

Да, така е. Бу Вилхем Улсон е в Земята накрай света и му е хубаво, много хубаво при неговия баща, краля.

Издание:

Астрид Линдгрен. Мили мой Мио

ИК „САМПО“, София, 1998

Шведска. Второ издание

ISBN: 954-8048-36-1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.